Ազգ

Azg armenian daily

9 ԱՊՐԻԼ 1994. ՇԱԲԱԹ # 65 (568)

SABCO

OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար
Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՅՔ

ուղիղ հասցեատիրոջը՝ նավով եւ ինքնաթիռով

ԱՊՀ ԼՈՒՐԵՐ

Տեր-Պետրոսյանը եւ Փափազյանը վերադարձան Մոսկվայից

Երեկ երեկոյան մեկօրյա աշխատանքային այցից Մոսկվայից Երեւան վերադարձան Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը: Ըստ հավաստի աղբյուրների, այցը կրում էր մասնավոր բնույթ: Մոսկվայում նախատեսվում էր, որ Հայաստանի ղեկավարությունը կծանոթանա եւ՝ կքննարկի ղարաբաղյան կարգավորմանն ուղղված Ռուսաստանի առաջարկած նոր տարբերակը:

Ինչպես հայտնի է, մինչ այդ, ապրիլի 6-ի ուշ երեկոյան Լեռնային Ղարաբաղին նվիրված բանակցություններում Ռուսաստանի նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կազիմիրովը Բաքվում հանդիպում էր ունեցել Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ: Դրանից մի քանի ժամ առաջ Կազիմիրովը հանդիպել էր նաեւ Ադրբեջանի ԳԽ նախագահ Ռասուլ Գուլիեւին: Չորեքշաբթի վաղ առավոտյան Կազիմիրովը մեկնել էր Մոսկվա:

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, ըստանում Կազիմիրովի այցի նպատակն էր պարզել ադրբեջանական եւ հայկական կողմերի վերաբերմունքը հակամարտության կարգավորման ռուսական ծրագրի նորացված տարբերակի նկատմամբ:

Բելառուսի փրկության միջոցը դարձյալ Մոսկվան է

ՄԻՆՍԿ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի հետ տնտեսական կապերի վերականգնումը համաստառած ճգնաժամից Բելառուսը դուրս բերելու, արտադրության անկումը հաղթահարելու եւ արժեզրկումը կասեցնելու ուղին է: Այդ մասին Վիտեբսկում մարզի իրավապահ մարմինների աշխատողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց Բելառուսի ԳԽ նախագահ Մ. Գրիբը:

Նրա խոսքերով, Բելառուսի փրկության միջոցներ կարող են դառնալ արտադրաարդյունաբերական, էներգետիկ, շուկայական, առեւտրական միասնական տարածքի վերականգնումը, ռուսական ռուբլու հիման վրա միասնական դրամական համակարգի ստեղծումը: Գրիբը նշեց, որ Բելառուսի տնտեսությունը Ռուսաստանից է ստանում հիմնական էներգապաշարները եւ հարյուրավոր կոմպլեկտավորող արտադրատեսակներ: Նա ասաց. «Սկզբում հնարավոր կլիներ պայմանավորվել մաքսային արգելքների ու տուրքերի վերացման շուրջը, իսկ այնուհետեւ առաջ շարժվել, նկատի ունենալով մեկ պարտադիր պայման. Բելառուսի տնտեսական ու քաղաքական ինքնիշխանությունը պետք է լինի անձեռնմխելի: Դա նշանակում է, որ չպետք է լինի Ռուսաստանի բյուջեի հետ Բելառուսի բյուջեի որեւէ միաձուլում, հանրապետության ազգային բանկի կլանում»:

Էստոնիայի արտգործնախարարը բանակցությունները անհաջող համարեց: *«Ռուս-էստոնական բանակցությունների հերթական՝ 19-րդ փուլն անհաջող էր, քանի որ Ռուսաստանը մեզնից 23 միլիոն դոլլար պահանջեց համբաձայնությունից դուրս բերվող զինվորականների կացարանների կառուցման համար», երեկ հայտարարեց Էստոնիայի արտգործնախարար Յուրի Լուիկը:*

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ղարաբաղի ճակատներում փոփոխություններ չկան

Պատերազմը պանթուրքական գաղափարի առաջին փուլ

ԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ.

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 8 ԱՊՐԻԼ: Թեեւ ընդհանուր առմամբ ղարաբաղյան ճակատներում իրադրությունը մնում է անփոփոխ, այնուամենայնիվ, այսօր, վաղ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները ականանետներից գնդակոծել են Ֆիզուլու շրջանի Միրզաջամալլու գյուղի հայկական պաշտպանական դիրքերը: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հաղորդում են, թե օրվա երկրորդ կեսին Աղդամի շրջանի Չեմենլի եւ Ասարլի գյուղերի ռազմական հենակետերից գնդակոծվել են նաեւ նույն շրջանի Քենգերլի-Սալախլի եւ Նովրուզլու գյուղերը: Միաժամանակ Մարտակերտի շրջանի գրավյալ տարածքներից Չիլկա զենիթային կայանքներից գնդակոծվել են Մատաղիսի եւ Մաղավուզի ղարաբաղյան դիրքերը: Բոլոր դեպքերում ԼՂՀ պաշտպանության բանակը դիմել է պատասխան գործողությունների: Ռազմական հետախուզության տվյալներով, շարունակվում են ադրբեջանական բանակի կենդանի ուժի եւ հարձակողական բնույթի տեխնիկայի կուտակումներն ու տեղաշարժերը:

Այսօր ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտի ղեկավար Մաքսիմ Հովհաննիսյանը հանդես է եկել մի հայտարարությամբ, որտեղ ասվում է. «Ադրբեջանի կառավարող շրջանների կողմից Լեռնային Ղարաբաղին պարտադրված պատերազմը Անդրկովկաս եւ Հյուսիսային Կովկաս բափանցելու պանթուրքական գաղափարի առաջին փուլն է: Թուրքիայի կայսերամետ շրջանները Ադրբեջանի տարածքն օգտագործում են որպես հարմար ռազմաքաղաքական հենակետ նեղված տարածքներում թյուրքական էթնոսը համախմբելու եւ ռուսական ներկայությունը թուլացնելու համար»: Պրն. Հովհաննիսյանի կարծիքով, Թուրքիայի հետագա քայլերն ուղղված կլինեն Կովկասի թյուրքալեզու մյուս վայրերում իրադրության սրմանը, որտեղ վերջին ժամանակներս նկատվում է թուրքական բանագնացների գործունեության աշխուժացում: Հենց այդ նկատառումներից ելնելով է, որ Ադրբեջանի կառավարությունը թուրքական իշխանությունների ճնշման տակ հանդես է գալիս ղարաբաղյան հակամարտության գոտում ռուսական տարանջատիչ ուժերի տեղաբաշխման դեմ:

Երասխավանում տուժածներ

Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում համեմատաբար հանգիստ է եղել: Սակայն պաշտպանության նախարարությունից տեղեկացնում են, թե ավելի վաղ՝ ապրիլի 7-ին ադրբեջանական ուժերը գնդակոծել են Նոյեմբերյանի շրջանի Կոթի գյուղի հայկական պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Նույն օրը գնդակոծվել են նաեւ Արարատի շրջանի Երասխավանի պաշտպանական դիրքերը, որի հետեւանքով կան տուժածներ: Հայկական ուժերը պատասխան գործողությունների չեն դիմել:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ամերիկացիներն ավելի հաճախ կրակում են իրենց վրա

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՌՈՒՍ ՄՆԱՐՔ: Ինչպես հաղորդում է առողջապահության բնագավառի վիճակագրության ազգային կենտրոնը, ամերիկացիները հրազենն ավելի հաճախ ուղղում են իրենց, քան ուրիշների դեմ: 1991 թ. ԱՄՆ-ում հրազենից զոհվել է 38317 մարդ: Նրանց կեսից ավելին ինքնասպանություն է գործել: Այդ միտումը պահպանվում է 1980 թ.-ից: Անձնասպանների մեջ տղամարդկանց 65 եւ կանանց 40 տոկոսը այդ նպատակով ընտրում է հրազենը: Փորձագետները պնդում են, որ անձնասպանները, հատկապես երիտասարդները, այդ ճակատագրական քայլին դիմում են ներքին մղումով եւ հաճախ հենց այն պատճառով, որ զենք են ունենում:

Ռուսաստանի խաղաղարար ուժերի հրամանատարը ժամանեց Վրաստան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Այսօր Թբիլիսի ժամանեց Ցխինվալի տարածաշրջանում (Հարավային Օսիա) Ռուսաստանի խաղաղարար ուժերի հրամանատար գեներալ-մայոր Նիկոլայ Պավլովը: Ենթադրվում է, որ գեներալ Պավլովը հանդիպում կունենա Էդուարդ Շեւարդնաձեի հետ, ինչպես նաեւ կայցելի Ցխինվալ:

ՃԱՊՈՆԻԱ

Հոսակավան հրաժարական տվեց

ՏՈԿԻՈ, 8 ԱՊՐԻԼ, BBC: Ճապոնիայի վարչապետ Մորիհիրո Հոսակավան այսօր հայտարարեց, թե հրաժարական է տվել եւ թե այդ մասին երեկ պաշտոնապես տեղյակ է պահել իր կառավարության անդամներին: Մամլո ասուլիսում նա չբացատրեց, թե հրաժարականը կապ ունի ընդդիմության կողմից արդեն մի քանի շա

բաթ շարունակվող այն պնդումների հետ, թե վարչապետը մի քանի տարի առաջ կաշառք է ստացել այժմ սնանկացած տրանսպորտային մի ձեռնարկությունից: Հոսակավան թեեւ հերքեց այդ մեղադրանքի ճշմարտացիությունը, սակայն ավելացրեց, թե ինքը խիստ վիրավորված է իր դեմ ձեռնարկված այդ արշավից:

Մեր կողմից ավելացնենք, թե հրաժարած վարչապետը, որ մաս էր կազմում Ճապոնիայում 40 տարի իշխած Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության, անցյալ տարի համախոհների մի խմբով դուրս էր եկել այդ կուսակցությունից գայթակղալից կոռուպցիոն գործունեությամբ վարկաբեկված լինելու պատճառով եւ կազմել իր կոալիցիոն կառավարությունը, ճապոնացիների մեծ մասի համար դառնալով երկրի վերափոխման վերջին հույսը: Ներկա հրաժարականով, փաստորեն, այդ հույսն է հօդս ցնդում:

ԸՐՋԱՆ

«Սեւ դատաստանի» օրը Թուրքիայում

Գերմանական լրագրողը Անկարայի իշխանությունների մասին

ՆԻԿՈՍԻԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «1994 թ. ապրիլի 6-ի սեւ չորեքշաբթին» կամ Թուրքիայում տնտեսության մեջ ցնցաբուժման ծրագրի իրականացման առաջին օրը մտավ երկրի պատմության մեջ որպես սեւ դատաստանի օր, որի առաջ հայտնվեց երկրի գրեթե ամբողջ 60 միլիոնանոց բնակչությունը: Դրա ապացույցն են այն մարդկանց ինքնասպանությունները, որոնք չդիմացան մեկ օրում 24 տոկոսով թուրքական լիրայի արժեզրկմանը եւ գների գրեթե 100 տոկոսանոց աճով պայմանավորված սնանկության ու այլ դժբախտությունների, որը բերեց նրանց «սեւ չորեքշաբթին»:

Ինքնասպանությունների բազմական երկար ցուցակը գրավեց թղթակիցների ու սոցիոլոգների ուշադրությունը: Հետազոտողները արագորեն հաշվարկեցին, որ վերջին ժամանակներս կյանքից կամովոր հրաժարվողների թիվը տարեկան մեծացել է երկու անգամ: Ընդ որում, ինչպես գրում է «Թերջումանը», ավելի ու ավելի մեծ թվով մարդիկ են հուսահատվում եւ ինքնասպանություն գործում հիմնականում փող չունենալու եւ ընտանիքը պահպանել չկարողանալու պատճառով:

Թուրք հայտնի հոգեբան Ուգուր Բագիշլարը գտնում է, որ ավելի հաճախ ինքնասպանությունը մեղսակից է հասարակությունը: Նյարդերը, նշում են թուրք թղթակիցները, հաճախ ի վիճակի չեն դիմանալ հոգեբանական ծանրաբեռնվածությանը ծայրահեղ իրավիճակներում, որոնցից էր եւ ցնցաբուժումը:

Մյուս կողմից, վերջին տարիներին թուրք-գերմանական հարաբերությունները պարբերաբար սրվում են թուրքական բանակի կողմից քրդ բնակչության դեմ իրականացվող պատժիչական գործողություններում գերմանական արտադրանքի ռազմական տեխնիկայի կիրառման կապակցությամբ: Հարաբերությունների բարդացումը սովորաբար համընկնում է գարնան գալստյանը: Անցյալ տարվա գարնանը, երբ Թուրքիայում բորբոքվել էին կրքերը Քելբաջարի դեպքերի կապակցությամբ եւ Սամսունում հանրահավաք էր հրավիրվել Հայաստանին՝ պատաժելու նպատակով, Գերմանիան Անկարային խիստ քննել էր ներկայացրել իր տրամադրած զրահամեքենաները քրդերի դեմ օգտագործելու կապակցությամբ: Հայ-ադրբեջանական հակամարտությունն անմիջապես մոռացվել էր, եւ նշված հանրահավաքը վերածվել էր բացահայտ հակագերմանական ցույցի: Պահանջվեց թուրք եւ գերմանացի դիվանագետների ողջ հմտությունը հակամարտությունը կարգավորելու եւ հարաբերություններին բնականոն ընթացք տալու համար:

Բացառություն չեղավ նաեւ 1994-ի գարունը: Նախընտրական մրցարշավի ժամանակ քուրդ պատգամավորներին անձեռնմխելիության իրավունքից զրկելով եւ երկրի հարավ-արեւելյան շրջաններում ռազմական գործողությունները աշխուժացնող թուրքական կառավարությունն այս անգամ եւս դեմ առավ իր դաշնակիցների, հատկապես Գերմանիայի անզիջում կեցվածքին: Պաշտոնական Բոննը հայտարարեց Թուրքիա ռազմական հանդերձանքի առաքումների դադարեցման մասին: Թուրքիայի արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինն իր գերմանացի գործընկերոջ՝ Կլաուս Քինկելին այս կապակցությամբ հղած ուղերձում դժգոհում էր, որ այն պահին, երբ Թուրքիան ջանում է դուրս գալ երկիրը համակած խոր տնտեսական ճգնաժամից, Գերմանիան փորձում է «պտտոր ջրում ձուկ որսալ»: Այսինքն՝ Անկարան, ինչպես միշտ, շարունակում է մեղավորներ փնտրել դրսում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Տեղական

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ

Լեռնային գյուղի սեփականաշնորհված հոգսերը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Նախկինում հեռուստացույցը միացնում էիր թե չէ՝ որտեղից-որտեղ հանկարծ մի ձայն տեղեկացնում էր, թե հանրապետության այսինչ շրջանի այսինչ գյուղի այսինչի անվան սովխոզում վիկի եւ կորնգանի բերքատվությունն աճել է այսքան ցենտներով եւ այլն: Թերթերը լցված էին այս կամ այն կթվորուհու կամ մեխանիզատորի աշխատանքային սխրանքների մասին պատմող հոդվածներով, եւ այդ ամենն անհերքելիորեն ծիծաղելի էր, որովհետեւ մարդկանց դա չէր հետաքրքրում: Հիմա պատկերը կտրուկ կերպով փոխվել է: Սակայն գյուղացու հոգսերի մասին պատկերացում կազմել միայն գյուղատնտեսական հարցերով խորհրդարանական քննարկումներով եւ այս կամ այն պաշտոնյայի հեռուստաելույթով նշանակում է ընդհանրապես որեւէ պատկերացում չկազմել, որովհետեւ, ինչպես առակագիրը կասեր, գոմեշ պահելը ծանր է, բայց դասախոս լինելն ավելի ծանր է: Հողը տվել ենք գյուղացուն, քաշվել մի կողմ եւ կարծում ենք, թե գյուղացին աշխարհից կտրված իր հողի հետ երջանիկ է զգում իրեն: Այդպե՞ս է արդյոք:

Մարտունու շրջանի Թազագյուղը գտնվում է Սեւան-Վարդենիս մայրուղուց 6-7 կմ հեռու, ծովի մակերեւույթից մոտ 2100-2200 մետր բարձրության վրա: Շրջկենտրոնի հետ կապող ավտոբուսն այս կողմերում վերջին անգամ երեւացել է մոտ մեկ տարի առաջ, մաղինը չի աշխատում, թերթերը տեղ չեն հասնում, հեռախոսներն աշխատում են միայն այն ժամանակ, երբ լույս կա, իսկ լույսն այնքան կարճատեւ է լինում, որ հաճախ մարդիկ չեն հասցնում մոտենալ հեռախոսին: Մի խոսքով, սովորական հայկական գյուղ է, 10-րդ դարի եկեղեցով ու, դատելով արտաքինից, ավելի շատ փորձանքներ տեսած մշակույթի տնով, ջարդված ապակիներով հանրախանութով ու առեւտրի կրպակներով: Գյուղում սեփականաշնորհվել է մոտ 750 հա է, որի արտադրությունը սեփականաշնորհումից հետո ավելացել է 3-4 անգամ: Սակայն գյուղացիներին այդ կարտոֆիլը մեծ դժվարությամբ են իրացնում, որովհետեւ նախ տրանսպորտ չկա, իսկ երբ նույնիսկ հնարավոր է ճարել, ապա Սեւանի ավազանի բոլոր շրջաններն ունեն իրենց ոստիկանական պահակակետերը, որոնք համապատասխան տուրք են պահանջում եւ այլն: Պետությունից վառելիք փաստորեն չի ստացվում, մարդիկ պետք է կարտոֆիլը վաճառեն եւ կանխիկ գումարով վառելիք բերեն հիմնականում Սադախլոյից: Սակայն, գյուղացիների վկայությամբ, այստեղ նույնիսկ պահակակետերը նույն տուրքն են պահանջում: Սերմացուի հարցը բավականին լուրջ է, որովհետեւ անցյալ տարի բերքը այնքան էլ հաջող չի եղել, իսկ բուսաքիմիկատները կարելի է ձեռք բերել միայն տարբեր կոոպերատիվներից՝ ֆանտաստիկ գներով: «Ես համոզված եմ, որ պետությունը հողը չէր տա մեզ, եթե ինքը կարողանար մշակել», ասում է գյուղացիներից մեկը, եւ մնացածները հավանություն են տալիս նրան: Եւ իսկապես, այնպիսի տպավորություն է ստեղծվում, թե «պետությունը քաշվել է կողմ» եւ միայն իր հարկերի տերն է: Ի դեպ, հարկերի մասին: Մարտունու շրջանի 2 գյուղեր՝ Թազագյուղն ու Մադինան, շրջանի մյուս

հող, անասուններ, իսկ մեխանիզացիան չի սեփականաշնորհվել: Ո՞ւր են գյուղացիները սեփականաշնորհումից: Նրանք, ում լավ հողակտոր է բաժին ընկել, գոհ են: Իսկ հողը սեփականաշնորհվել է վիճակահանությամբ: Եւ այն, որ վիճակահանությունն իսկապես արդար է եղել, հաստատում են բոլորը:

Մեկ-երկու հարցից զարմանանքը կվկվի: Պատրա՞ստ է գյուղը գարնանը: «Պահեստամասեր չունենք, սերմացու չունենք, վառելիք չունենք, պարարտանյութեր չունենք, մի խոսքով՝ ոչինչ չունենք», ասում են գյուղացիները: Նրանց եկամտի հիմնական աղբյուրը փաստորեն կարտոֆիլն գյուղերից ավելի բարձրադիր են, հետեւաբար ավելի անբարենպաստ պայմաններ ունեն: Մինչդեռ այդ գյուղերից նույնքան հարկ է գանձվում, որքան մյուսներից: Սա ինքնին բավականին լուրջ խնդիր է, որովհետեւ գյուղն առանց այն էլ շատ է տուժում ճանապարհից 6-7 կմ հեռու գտնվելով: Բացի այդ, գյուղի շատ հողակտորներ գտնվում են 17-18 կմ հեռավորության վրա, եւ մարդիկ ամեն օր ոտքով են գնում-գալիս:

Իսկ ընդհանրապես ճի՞շտ էր սեփականաշնորհումը: «Իհարկե, ճիշտ էր, պնդում են բոլորը, միայն թե պետությունը պետք է շարունակի տեր կանգնել մեզ, պաշտպանելով անհրաժեշտ ամեն ինչով եւ փոխարենը ստանալով մեր արտադրանքը: Մենք մեծ սիրով կընդառաջենք, եթե պետությունը մեզ, ասենք, մեկ լիտր վառելիք տա եւ դրա դիմաց պահանջի որոշակի քանակությամբ միս կամ գարի»: Մարդկանց մեջ պետության նկատմամբ հավատը դեռ չի մարել, թեեւ պետությունն արդեն մի անգամ հասցրել է խաբել գյուղացիներին՝ 1993 թ. նոյեմբերին գյուղացիներից միս է ստացել, պայմանով, որ փոխարենը կոմբիկեր տա, սակայն առայժմ չի տվել:

Եւ այսպես, անցած տարի աշնանացանը գրեթե չի կատարվել, այս տարի լուրջ վտանգի տակ է գարնանացանը: Ճի՞շտ է, դեռ ուշ չէ, եւ պետությունը գուցե հասցնի օգնել գյուղին, մանավանդ որ ընդամենը մի քանի ամիս անց այդ օգնությունը լիովին կփոխհատուցվի: Իսկ առայժմ գյուղը սպասումների մեջ է, եւ պետությանը փոխարինում են շրջիկ վաճառականները, որոնք տներում շրջելով կոշիկ կամ հագուստ են վաճառում կարտոֆիլով, պանրով կամ մսով: Իհարկե, ժամանակին ամեն ինչ իր տեղը կընկնի, սակայն այդ ընթացքում գյուղացին կարող է խռովել հողից՝ անպտուղ տեսնելով իր չարչարանքը: Իսկ դա կլինի թերեւս ամենամեծ կորուստը:

Մարտունի-Երեւան

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀՀ ազգային անվտանգության վճարովի դպրոցը առնչություն չունի ԱԱՊՎ-ի հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ ազգային անվտանգության պետական վարչության եւ Երքաղխորհրդի գործկոմի «Ծիծեռնակ» ընկերության Քոլեջ կենտրոնի միջեւ 1992 թ. կնքված պայմանագրի հիման վրա ստեղծվել էր ՀՀ ազգային անվտանգության վճարովի բարձրագույն դպրոց, որի նպատակն էր պատրաստել մասնագետներ ՀՀ ԱԱՊՎ-ի հետ:

Այսօրվա պայմաններում, հաշվի առնելով ՀՀ ազգային անվտանգության համակարգի համար որակյալ մասնագետների պատրաստման յուրահատկությունները, այդպիսի կարեւորագույն աշխատանքի կազմակերպումը մասնավոր հիմունքներով համարվում է ոչ նպատակահարմար: Այդ իսկ պատճառով, ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԱՊՎ-ի լրատվական ծառայությունում, ԱԱՊՎ-ն մինչեւ այժմ այդ պայմանագրով նախատեսված որեւէ պարտավորություն չի կատարել եւ համապատասխան կարգով վերոհիշյալ պայմանագիրը չեղյալ է համարել:

Բարձրագույն դպրոցին առաջարկվել է փոխել անվանումը, քանի որ այն ՀՀ ազգային անվտանգության ապահովման եւ ՀՀԸ ԱԱՊՎ-ի հետ որեւէ առնչություն չունի, թյուրիմացության մեջ է գցում հասարակայնությանը եւ կարող է վարկաբեկել ՀՀ ԱԱՊՎ-ին:

Ադրբեջանում գրանցվել է նոր կուսակցություն՝ «Բոզ գուրդ»

ԲԱՔՈՒ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 29-ին Ադրբեջանի արդարադատության նախարարության կողմից գրանցվեց եւս մեկ, թվով 39-րդ քաղաքական կուսակցությունը, «Բոզ գուրդը» (Գորշ գայլեր): Ինչպես հարցազրույցի ժամանակ հաղորդեց նրա նախագահը՝ պատմական գիտությունների դոկտոր, Բաքվի պետհամալսարանի դասախոս Բախտիար Ահմեդովը, կուսակցությունն իր անվանումն ստացել է ըստ հին թուրքական խորհրդանիշի, որը մարմնավորում է պետության միասնությունն ու համախմբվածությունը, եւ ոչ մի ընդհանուր բան չունի Թուրքիայի համանուն ազգայնական կազմակերպության հետ: Լինելով ընդդիմադիր ուժ, «Բոզ գուրդը» այդուհանդերձ անընդունելի է համարում քաղաքական պայքար մղելը պատերազմի ժամանակաշրջանում: Բ. Ահմեդովի կարծիքով, բոլոր ընդդիմադիր կուսակցությունները, անկախ նրանց ծրագրերից ու նպատակներից, պետք է զորակցեն Ադրբեջանի պետական անկախությունը պաշտպանելու երկրի ղեկավարության ջանքերին: «Բոզ գուրդը» մոտ ժամանակներս խորհրդարանական ընտրություններ անցկացնելու կողմնակից է, բայց, կուսակցության նախագահի խոսքերով ասած, դա չի նշանակում, թե նա եւ իր գործընկերները նախագահական իշխանության հակառակորդներ են:

«Ընդհակառակը, մենք այն կարծիքին ենք, որ նախագահը պետք է մարմնավորի իշխանությունը եւ օժտված լինի մեծ լիազորություններով», ընդգծեց Բ. Ահմեդովը: Նա նշեց, որ ներկայիս կառավարությունը բավարար ուշադրություն չի դարձնում սոցիալական հարցերի լուծմանը եւ ժողովրդի կենսապայմանների բարելավմանը, ինչը վերջին հաշվով կարող է հանգեցնել սոցիալական պայթյունի:

Արտաքին քաղաքականության բնագավառում կուսակցությունը բոլոր պետություններին, հատկապես ոգով ու ավանդույթներով մոտ հարեւաններին՝ Թուրքիայի եւ Իրանի հետ բարեկամական հարաբերություններ զարգացնելու կողմնակից է: «Իմ կարծիքով, մեր նախկին քաղաքագետները շատ սխալներ էին թույլ տալիս ռուսամետ, արեւմտամետ կամ էլ թուրքամետ դիրքորոշում բռնելով: Մյուս պետությունների հետ հարաբերությունները պետք է կառուցել, ելնելով հանրապետության շահերից, խուսափելով ծայրահեղություններից», ընդգծեց Բ. Ահմեդովը:

ՕԴԱՅԻՆ ՈՒՂԻՆԵՐ

Սոչիի փոխարեն տարանցիկ ուղի Մինվոդին ու Ստավրոպոլը

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մախաչկալայի եւ Գրոզնիի քաղաքների ուղղությամբ Երեւանից չվերթներն ընդհատված են ուղեւորների բացակայության պատճառով, դա հիմնականում կապված է հանրապետությունում ընթացող զինակոչի առթիվ տղամարդկանց թռիչքների սահմանափակման հետ (նրանց թույլատրվում է թռչել միայն զինկոմիսարիատից ներկայացված հատուկ տեղեկանքի հիման վրա): Ինքնաթիռները չեն թռչում նաեւ Բաքու, այդ քաղաքի հետ կապի բոլոր միջոցների խափանման պատճառով: Այս մասին տեղեկացրեց Հայկական ավիաուղիների մերձակա եւ հատուկ ավիագծերի պետական «Արարատ» դուստր ձեռնարկության տնօրեն Սերգեյ Վանցյանը:

Նրա վկայությամբ, «Էրեբունի» օդակայանը շուրջ մեկ շաբաթ է, ինչ նավթ չի ստացել: «Շատ դեպքերում մեր ինքնաթիռներին վերադարձի նավթը չեն տրամադրում, ինքնաթիռները ստիպված են լինում վերադառնալիս բեռնվել նավթով, թեեւ կարող էին ուղեւոր վերցնել: Ինքնաթիռներով նավթի ներկրման պատճառով ծրական 30-40 մլն ռուսական ռուբլի ենք կորցնում, ամսական 750-800 տ նավթ: Իսկ այդ անհեթեթությունների բացակայություններ դեպքում մենք կարող էինք զգալիորեն իջեցնել ուղեվարձը»:

Մինչեւ վերջերս Սոչին Հայաստանի համար տարանցիկ խաչուղի կետ էր, սակայն Կրասնոդարի երկրամասի ղեկավարության ճնշմամբ սահմանափակվել է այդ քաղաքի հետ կապը մինչեւ 2 չվերթ: Ներկայումս Հայաստանի համար որպես տարանցիկ ուղիներ են օգտագործվում Մինվոդին եւ Ստավրոպոլը», ասաց Վանցյանը: ■

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Հեռ. 562941, տելեքս 243266 СРПП SU
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւավորումը ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co., 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 596-0423 Fax (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրեն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հարողւում է ԱՄՆ «ԱՐՄԻՆԿՈ» ՍՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ցորենի առաքումն սկսվեց

Երեկ ժամը 17:40-ին Երեւան պետք է ժամաներ ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից որպես մարդասիրական օգնություն տրամադրված 1700 տոննա ցորենի առաջին բեռնախմբը: Արդեն հայտնել էինք, որ այն գնվել էր ռուսական Սարատով քաղաքում, մեքենաներով տեղափոխվել Սամարա եւ այնտեղից ինքնաթիռներով պետք է բերվեր Հայաստան: Դեռ մարտի 30-ին «Ազգն» անդրադարձել էր այս խնդրին, հրապարակելով Հայկական համագումարի ներկայացուցչի մտահոգությունները այն առթիվ, թե Ռուսաստանի Դաշնությունը մաքսատուրք է պահանջում մարդասիրական օգնության համար, որն անմիջականորեն հակասում էր թե ռուս-ամերիկյան արդեն կնքված համաձայնագրերին եւ թե միջազգային կարգի այլ պայմանավորվածությունների:

Վերջերս լինելով Մոսկվայում, Հայաստանի վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը Ռուսաստանի փոխվարչապետ Օլեգ Սոսկովեցի հետ հանդիպման ժամանակ լուծել էր այդ խնդիրը, եւ համաձայնություն էր ձեռք բերվել հացահատիկի անարգել ուղարկման համար: Որոշ դժվարություններ էին առաջացել հացահատիկը Սարատովից Սամարա տեղափոխելու հարցում, այդ պատճառով էլ մի քանի օր եւս ուշացավ ցորենի ուղարկումը:

Ըստ կառավարական հավաստի աղբյուրների, ուրբաթ, շաբաթ եւ կիրակի օրերին «Զվարթնոց» օդանավակայանում վայրէջք կկատարեն ցորենով բեռնված մեկական ինքնաթիռ, երկուշաբթի օրվանից դրանց թիվը կկրկնապատկվի: Ըստ Սնարքի հաղորդման համաձայն, եւս 150 տոննա ցորեն կբերվի ԱՄՆ-ից: Եվ եթե այլ խոչընդոտներ չառաջանան, ապա առաջիկա շաբաթվա ընթացքում ցորենի տեղափոխումը կավարտվի:

Ա. Հ.

Ընդունելություն ՀՀ կառավարությունում: *Ապրիլի 7-ին ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն ընդունեց Ամերիկայի Հայկական համագումարի պատասխանատու աշխատակիցներ՝ Վաշինգտոնի գրասենյակի տնօրեն Ռոս Վարդյանին, Երեւանի գրասենյակի տնօրեն Կարինե Աղաջանյանին եւ ընդհանուր գանձապահ Էդիկ Հովհաննիսյանին: Զրույցի ընթացքում շոշափվեցին Հայաստանում Համագումարի գործունեության ու Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համագործակցությանն առնչվող մի շարք խնդիրներ: Վարչապետը շնորհակալություն հայտնեց հյուրերին Համագումարի հայանպաստ գործունեության համար, մաղթելով հետագա հաջողություններ:*

Հատուկ տեխնիկա պաշտպանության նախարարությանը

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի կենտրոնից հայտնեցին, որ Հայաստանում Գերմանիայի ժամանակավոր հավատարմատար Նորբերտ Հայնցեն իր երկրի կառավարության անունից ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը հանձնեց հատուկ տեխնիկայի մեկ խմբաքանակ, որը Եվրոպայում սովորական սպառազինությունների մասին պայմանագրի համաձայն, կիրառվելու է զինաթափման հսկողության շուրջ տարվող տեսչական աշխատանքների նպատակով:

Պր. Լյուխտերհանդը այցելեց Սպիտակ

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սպիտակ քաղաքում հյուր էր Համբուրգի համալսարանի Սահմանադրական իրավունքի պրոֆեսոր Օտտո Լյուխտերհանդը, որը ՀՌԱԿ հրավերով այցելել է Հայաստանի Հանրապետություն՝ ուսումնասիրելու ՀՀ Գեր. Սահմանադրական ժողովի եւ ընդդիմության ներկայացրած Սահմանադրության նախագծերը: Պրոֆեսորը այցելեց նաեւ Սպիտակի շրջանի գյուղերը, ծանոթացավ աղետի վերականգնման աշխատանքներին: «Տեղում տեղական ինքնակառավարման մեխանիզմների սեփականաշնորհման գործընթացի ուսումնասիրությունն ինձ օգնեց առավել արդյունավետ օգտագործել գործուղման ժամանակամիջոցը», հայտնեց պրոֆեսորը: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱԶԳ

ԱՊՀ երկրներում եւ Լատվիայում ռազմակայաններ ստեղծելու մասին նախագահ Բորիս Ելցինի կարգադրությունը Ռիգային ավելի կասկածամիտ է դարձել շրջանում Մոսկվայի նպատակների առնչությամբ։ Մասնավորապես Լատվիայի նախագահ Գունտիս Ուլմանիսը մի քանի օր առաջ հայտարարեց, թե «մոսկովյան փաստաթուղթն ստիպում է կասկածել ռուսական կողմի իրական դիտավորություններին եւ հակասում է Լատվիայից ռուսական զորքերի դուրսբերման նախատեսված համաձայնագրերում արտահայտվել էին Լատվիայի ու Ռուսաստանի պատվիրակությունների կողմից եւ նախաստորագրվել մարտի 15-ին Մոսկվայում»։ Լատվիայի կառավարությունը գտնում է, որ նախագահ Ելցինի կարգադրությունը «Լրջորեն փոխում է Արեւելյան Եվրոպայի ռազմաքաղաքական իրադրությունը»։ Ռիգան այն գնահատում է որպես «հետադիմական կայսերական շրջանակների ճնշմանն արված ակնհայտ զիջում»։

Մինչդեռ, լրագրողների հետ զրուցելիս ՌԴ արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը «լրագրային հորինվածք» է անվանել զանգվածային լրատվության միջոցների տարածած այն տեղեկությունը, թե Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի կարգադրությամբ ռուսաստանյան ռազմական հենակետեր են ստեղծվելու ԱՊՀ պետություններում եւ Լատվիայում։ Կոզիրեւի խոսքերով ասած, նման փաստաթուղթ չեն տեսել ոչ Ռուսաստանի արտգործնախարարությունում, ոչ պաշտպանության նախարարությունում, ինչը հաստատեց Մոսկվայում ապրիլի 7-ին Պավել Գրաչովի հետ ունեցած իր հանդիպումը։ Անդրեյ Կոզիրեւը հաղորդեց, որ Պավել Գրաչովը տարակուսանք է հայտնել եւ հայտարարել, որ «մեզ ոչ մի ռազմական հենակետեր հարկավոր չեն Լատվիայում»։

Կոզիրեւն այն կարծիքին է, որ նմանօրինակ ձեռնարկման նպատակն է «գժտեցնել նախագահին եւ կառավարությանը, արտգործնախարարությանն ու պաշտպանության նախարարությանը»։ «Բայց մենք հիանալի հարաբերությունների մեջ ենք թե մեկ, եւ թե մյուս կառույցների հետ», ասաց նա։

Նույն հարցի վերաբերյալ ՌԴ նախագահի մամլո քարտուղարը ապրիլի 7-ին հաղորդում տարածեց, որի մեջ ասվում է.

«Լատվիայի տարածքում իր ռազմական հանգրվան տեղաբաշխելու հնարավորություն նախատեսող փաստաթղթի մասին մամուլում երեւացած հաղորդումների կապակցությամբ պետք է պարզաբանել, որ ռուսաստանյան կողմը Լատվիայի տարածքում որեւէ հանգրվան տեղաբաշխելու հարց չի նախատեսում։ Սկրունդեի ռադիոլոկացիոն օբյեկտը չի կարող ռազմական հանգրվան համարվել։

Լատվիայից ռուսաստանյան զորքերի դուրսբերման հետ կապված բոլոր հարցերն արդեն լուծված են վերջերս նախաստորագրված ռուս-լատվիական համաձայնագրով։

Դիվանագիտական ուղիներով պարզաբանումներ կտրվեն այս տեխնիկական սխալի առթիվ, որի հետեւանքով սխալ համատեքստում է նշվել Լատվիան»։

ԼԱՏՎԻԱ

Ռիգան կասկածամիտ է Մոսկվայի իրական նպատակների առնչությամբ

...ծանագրված ամեն ինչին»։ Ուլմանիսի դիվանատան տարածած հաղորդման մեջ ասվում է, որ «ռուսական կողմի գործողությունները հարցականի տակ են դնում ապրիլի 20-ի նախատեսված երկու նախագահների հանդիպման նպատակահարմարությունը»։

Սեյմի փոխնախագահ Անդրեյս Կրաստինշի կարծիքով, փաստաթղթում «իրերը կոչված են իրենց անուններով», այսինքն Ռուսաստանը խոստովանել է, որ Սկրունդեի ռադիոլոկացիոն հենակետը ոչ այլ ինչ է, քան ռազմակայան։

Բորիս Ելցինի կարգադրության կապակցությամբ Լատվիայի կառավարությունը Մոսկվայից պարզաբանումներ է պահանջել եւ նախազգուշացրել, որ երբեք չի հանդուրժի ռուսական ռազմակայանների առկայությունը, ինչպես նաեւ Լատվիայի տարածքում նոր զենքի ու ռազմական տեխնիկայի փոխադրումներին։ Չորեքշաբթի օրը Նախարարների կաբինետի արտակարգ նիստում ընդունված հայտարարությունը ազգային հեռուստատեսությամբ ընթերցել է արտգործնախարար Գեորգ Անդրեեւսը։

Հայտարարության մեջ նշվում է, որ Ռուսաստանի նախագահի կարգադրությունը «խիստ հակասում է Լատվիայի տարածքից ռուսական զորքերի դուրսբերման պայմանագրերի նախագծերին, որոնք պատրաստվել էին...»

ՏԱՐԱԾՔ

Ի՞նչ է տեղի ունենում Ադրբեջան-Ռուսաստան սահմանում

ԲԱՔՈՒ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ադրբեջանի զանգվածային լրատվության միջոցների տվյալների համաձայն, Ռուսաստանի Դաշնության ղեկավարությունը սկսել է Դաղստանի Ինքնավար Հանրապետության շրջանում Ադրբեջանի հետ իր հարավային սահմաններն ամրապնդելու պաշտպանողական քաղաքականություն վարել։ Ներկայումս արդեն սկսված է նոր սահմանագծի հսկիչ-անցագրային կետերի շինարարություն։ Խաբար սերվիս գործակալության ունեցած տեղեկությունների համաձայն, Ռուսաստանի սահմանապահ զորքերի զորախումբը հավաքագրվելու է տեղական բնակչությունից, որտեղ գերակշռում են հիմնականում լեզգիները։ Սակայն Ադրբեջանի սահմանապահ զորքերի վարչության պետ Իսկենդեր Ալլահվերդիեւը նշեց, որ այդ առնչությամբ որեւէ տեղեկություն չունի։ Դիտորդների կարծիքով, սահմանն անցնելու լրացուցիչ դժվարությունները կարող են առաջացնել նրանց բացասական հակազդեցությունը, ովքեր ազգականներ ունեն ինչպես Ադրբեջանում, այնպես էլ Դաղստանում, եւ վնաս հասցնել երկու պետությունների առեւտրատնտեսական հարաբերություններին։

Գերմանիան օգնում է նացիստներից տուժածներին

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ։ Գերմանիան որպես փոխհատուցում մեկ միլիարդ մարկ պետք է վճարի Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի այն քաղաքացիներին, որոնք նացիստական հալածանքներից տուժել են 2-րդ աշխարհամարտի տարիներին։ Այդ մասին լրագրողներին հայտնեց Ռուսաստանի ԱԳՆ հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Ալեքսանդր Բոնդարենկոն մամլո ասուլիսում։

Նա նաեւ ասաց, թե 1993 թ. մարտին Ռուսաստանի կառավարության կարգադրությամբ ստեղծված փոխըմբռնման եւ հաշտության հիմնադրամն արդեն ԳՖՀ-ից իր առաջին մուծումն է ստացել, որ կազմում է 160 միլիոն մարկ։ Մինչեւ 1995 թ. մայիս Ռուսաստանին ընդամենը կվճարվի ընդհանուր գումարի 40 տոկոսը։ Նույնքան կստանա Ուկրաինան, իսկ մնացած 20 տոկոսը կհատկացվի Բելառուսին։ ■

Ֆրանսիացիները առաջինը պարզեցին Բրեժնեւի վիճակը

ՓԱՐԻԶ, 7 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ-ՍՆԱՐՔ։ 1970-1981 թթ. Ֆրանսիայի գաղտնի ծառայությունները գլխավորած Ալեքսանդր դը Մարանշը ամերիկյան «Թայմ» հանդեսին տված հարցազրույցում հայտարարեց, որ հենց իր մարդիկ են առաջինը պարզել ԽՄԿԿ կենտկոմի այն ժամանակվա գլխավոր քարտուղար Լեոնիդ Բրեժնեւի իրական առողջական վիճակը։ Երբ խորհրդային ղեկավարը պաշտոնական այցով գտնվում էր Ուկրաինայում, պատմում է Ալեքսանդր դը Մարանշը, իր գործակալները համար են վարձել «Անգլետեր» հյուրանոցում, Բրեժնեւի զբաղեցրած հարկաբաժնի ներքեւում։ Այնտեղ նրանք հանել են կոյուղու խողովակները եւ հատուկ հարմարանքով ստացել Բրեժնեւի զուգարանի պարունակության մասնիկներ։ Նմուշները տարրալուծման համար անմիջապես ուղարկվել են Փարիզ։ Այդպիսով Ֆրանսիայի գաղտնի ծառայությունները բացահայտել են, որ Բրեժնեւը լրջորեն հիվանդ է, եւ նրա օրերը հաշված են։

Հեղեղումներ Ռուսաստանում

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ռուսաստանի մի շարք մարզերում գետերի բուռն հեղեղումները սպառնում են վիթխարի վնաս պատճառել գյուղատնտեսությանը։ Ռուսաստանի արտակարգ իրավիճակների նախարարության տվյալների համաձայն, առավել բարդ իրադրություն է ստեղծվել Վոլգոգրադի մարզում։ ■

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի վաճառականների միության նախաձեռնությամբ ստեղծվող «ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» կորպորացիայի հիմնադիր ժողովը իր աշխատանքները կսկսի ապրիլի 15-ին Հակոբ Պարոնյանի անվան պետական երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի շենքում։

Նիստերը կսկսվեն ժամը 10-ին։ Մուտքը «ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆ» վկայականներով, որի ստացման վերջին ժամկետը ապրիլի 14-ն է։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58-05-03 եւ 58-46-23 հեռախոսահամարներով։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE 58.18.41

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ընտանիքի միջազգային տարվա (ԸՄՏ) առթիվ հայտարարվում է լավագույն լուսանկարների մրցույթ։ Մրցույթին մասնակցողները պետք է ներկայացնեն երկու լուսանկար ոչ փոքր (18×24 սմ) հետեւյալ թեմաներով.

«Հայ ընտանիքն այսօր»

«Փախստականի ընտանիք»

«Ղարաբաղցի ընտանիք»

Մրցույթի առաջին երեք տեղ գրաված մասնակիցներին կտրվեն մրցանակներ եւ բոլոր մասնակիցների գործերը կցուցադրվեն։

Խնդրում ենք լուսանկարները ներկայացնել մինչեւ ապրիլի 22-ը ԸՄՏ գիտաժողովի կազմակերպման աշխատանքային խմբին հետեւյալ հասցեով՝ ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարության 2-րդ հարկ, 206 սենյակ (Իսահակյան 1), հեռախոս՝ 56.05.22, 56.53.21։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր բարձրագույն որակավորման հանձնաժողովի (ՀՀ ԲՈՀ) առաջարկությամբ Ազգային գրադարանում բացվել է ատենախոսությունների (դիսերտացիա) եւ սեղմագրերի (ավտոռեֆերատ) բաժին, որտեղ այսուհետ կհավաքվեն պաշտպանված աշխատանքները։

Խնդրում ենք բոլոր գիտնականներին մինչեւ 1993 թ. հոկտեմբերի 1-ը պաշտպանած ատենախոսությունների անձնական օրինակները հանձնել գրադարան, որտեղ դրանք ոչ միայն հուսալի կպահպանվեն սերունդների համար, այլեւ կդրվեն գիտական շրջանառության մեջ։

ՀՀ ԲՈՀ Ազգային գրադարան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ

1994 թվականի ապրիլի 1-ից

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժաման.
1-3-5- -	ՏՈՒ-134	08.20	11.25	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2- - - - -	ՏՈՒ-154	00.05	06.00	R3 1241	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 1242	18.00	*01.35
1- - -5- -	ՏՈՒ-154	09.30	16.40	R3 7096	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	18.30	20.05
- - - - - -7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 105	ԹԵՀՐԱՆ	R3 106	12.15	13.10
1234567	ՏՈՒ-134	14.45	15.55	R3 7145	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	R3 7146	18.55	20.05
1234567	ՏՈՒ-154	06.50	09.30	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	11.00	13.25
1234567	ՏՈՒ-134	11.20	16.10	R3 896	ՄՈՍԿՎԱ	R3 895	17.40	20.20
- -3- -6-	ՏՈՒ-154	13.00	17.45	R3 900	ՄՈՍԿՎԱ	R3 899	19.20	21.45
1- - -5- -	ԻԼ-86	13.05	18.05	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 894	19.40	22.30
- -3- - - -	ՏՈՒ-154	08.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	20.55	*01.05
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	09.45	11.30	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	13.30	[illegible]
- - -4- - -	ՏՈՒ-154	12.30	15.00	R3 9037	ՍԱՄԱՐԱ	R3 9036	21.30	24.00
- - - -5- -	ՏՈՒ-154	10.00	13.00	R3 9015	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ	R3 9014	18.00	21.00
1234567	ՏՈՒ-134	09.00	10.15	R3 7167	ՍՈՉԻ	R3 7168	12.05	*13.20
- - -4- - -	ԻԼ-86	04.50	09.20	R3 9827	ՓԱՐԻԶ	R3 9828	21.00	*04.00

* ժամանումը հաջորդ օրը

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱ գրասենյակներ կամ Ձեր ճամփորդական գործակալին

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատապ

Ապրուստի նվազագույն բյուջեն

Ապրուստի նվազագույն սպառողական բյուջեն (ԱՆՍԲ) մշակվել է Հայկական ԽՍՀ պետպլանի (ներկայումս՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության) տնտեսագիտական ինստիտուտում դեռ 1986–87 թթ.: Դրա հիմքում դրվել էին ԽՍՀՄ բժշկական գիտությունների ակադեմիայի եւ ԽՍՀՄ առեւտրի նախարարության կոնյունկտուրայի ու պահանջարկի ինստիտուտի հանձնարարականները, հաշվի առնելով տվյալ ավանդույթները եւ Հայաստանի բնակչության սպառման փաստական մակարդակի փոփոխման միտումները: Հայաստանի համար ապ-

ռուստի նվազագույն որեւէ այլ բյուջե երբեւէ գոյություն չի ունեցել եւ մինչեւ օրս գոյություն չունի: Նշենք այդ բյուջեի հետեւյալ տարբերիչ բնութագրերը:

1. Իր արժեքով ԱՆՍԲ-ն 2,5 անգամ զիջում էր նորմատիվահամար սպառողական բյուջեին, որն իր ծավալով ու կառուցվածքով մոտ էր սպառման միջին եվրոպական չափանիշներին: Մյուս կողմից, այդ ԱՆՍԲ-ն մոտավորապես 30 տոկոսով ցածր էր Հայաստանի բնակչության 1985–90 թթ. սպառման փաստական մակարդակից:

2. Սննդի ծախսերը ԱՆՍԲ ընդհանուր ծախսերի կառուցվածքում կազմում էին 60 տոկոս (փաստական սպառման 50 տոկոս մակարդակի դիմաց) եւ 35 տոկոս ըստ նորմատիվահամար սպառողական բյուջեի:

3. ԱՆՍԲ մթերային զամբյուղը բավական լավ հավասարակշռված էր ըստ սպիտակուցների, ճարպերի եւ ածխաջրերի, արժեքավոր ու սակավ արժեքավոր սննդամթերքների, հանքային-վիտամինային բաղադրության: Հատկապես ընդգծենք, որ նկատելիորեն զիջելով Հայաստանի բնակչության սպառման 1970-ական թթ. փաստական մակարդակին, այդուհանդերձ այդ զամբյուղը իր որակական կազմով, սննդարարությամբ եւ կալորիականությամբ (մեկ մարդու հաշվով օրական 3200 կալորիա) գտնվում էր այն բնագծերում, որոնք բնութագրում էին, օրինակ, Իռլանդիայի բնակչության սպառողական վարքագիծը:

Ստորեւ բերվում են հաշվարկային տվյալներ, որոնք բնութագրում են մեկ մարդու ԱՆՍԲ զամբյուղի մթերքների ամսական համեմատական արժեքը 1988 թ. մեկ ամսվա, 1993 թ. հունիսի եւ 1994 թ. փետրվարի գներով, համեմատելով հանրապետության ժողտնտեսության մեջ աշխատողների միջին ամսական աշխատավարձի համապատասխան ցուցանիշների հետ:

	1988 թ. ռուբ.	1993 թ. ռուբ.	1994 թ. դրամ
Մթերային զամբյուղի արժեքը	44	22700	3930
Միջին ամսական աշխատավարձը	180	11250	320
Մեկ աշխատավարձով գնվող մթերային զամբյուղների թիվը	4,1	0,5	0,082

Այսպիսով, վեց տարի առաջ միջին վիճակագրական աշխատողն իր աշխատավարձով կարող էր գնել 4-ից ավելի մթերային զամբյուղ, 8 ամիս առաջ նա դրա համար ստիպված կլիներ վճարել իր երկու ամսվա աշխատավարձը, իսկ այժմ դա ամբողջ տարվա իր եկամուտն է:

Սպառողին հասցված առաջին ուժգին հարվածը, որն արտահայտվեց իրական եկամուտների, ինչպես նաեւ բնակչության վաստակի իրական գնողունակության ուղղակի կրճատմամբ, հասցվեց 1992 թ. հունվարին գների ազատման ընթացքում: Արդեն այդ տարվա կեսերին գների աճի տեմպերը վեց անգամ գերազանցում էին եկամուտների աճի տեմպերին: Հետագայում իրավիճակը համեմատաբար կայունացավ, մերթընդմերթ վատանալով (էներգակիրների գների հերթական ցատկից հետո), երբեմն նույնիսկ փոքր-ինչ լավանալով (հերթական ինքնաբավորումից հետո):

Թվում էր, թե Հայաստանի բնակչությունը չի դիմանա նման հար-

վածի (օրինակ, Ռուսաստանում եկամուտների աճի տեմպերը գների աճին զիջում էին ամենաշատը 1,5–2 անգամ): Բայց նա ոչ միայն դիմացավ, տոկաց, այլեւ կարողացավ հարմարվել նոր պայմաններին, այնպես որ 1993 թ. կեսերին այս առումով իրավիճակն աղետալի չէր թվում (առայժմ մի կողմ թողնենք այն հարցը, թե նա կոնկրետ ինչ թաքնված պաշարների ու ռեզերվների հաշվին կարողացավ դա անել):

Սակայն շուտով հաջորդեց նոր հարված: Այս անգամ տեղի ունեցավ բնակչության կենսամակարդակի վեցակի անկում, որն ուղղակիորեն կապված էր 1993 թ. նոյեմբերին ազգային արժույթ մտցնելու հետ: Աշխատավարձի, կենսաթոշակների, նպաստների «նախազգուշական» եռակի ինդեքսավորման շնորհիվ այնուամենայնիվ հաջողվեց փոքր-ինչ մեղմացնել սպառողական գների դժվար բացատրելի ֆանտաստիկ ցատկի առաջացրած ցնցումը: Դատելով բնակչության սպառողական վարքագծից եւ ուժեղացած միգրացիոն ակտիվությունից, Հայաստանի բնակիչների համար այդ հարվածին դիմանալը շատ ավելի դժվար կլինի:

Բերված փաստարկները եռանպատակ են: Նախ եւ առաջ, ցուցադրել այն դժվար խնդիրները, որոնք ներկայումս գոյություն ունեն ժողովրդական սպառման ոլորտում: Երկրորդ, ընդգծել, որ այդ դժվարություններն ունեն օբյեկտիվ բնույթ, որը կախված չէ տվյալ կամ որեւէ այլ կառավարության բարի կամ չար կամքից: Թե գների արձակումը եւ թե ազգային արժույթ մտցնելը մեզ պարտադրվեցին արտաքին հանգամանքներով, ոչ թե մեր ընտրությամբ, այլ որպես անխուսափելի չարիք: Եւ երրորդ, պետք է մեկ անգամ եւս հավաստել, որ այդ դժվարին խնդիրները հասարակ լուծումներ չունեն: Հայաստանը մատնված է ինքնահոսի եւ պետք է ինքնուրույնաբար գտնի բարեկեցության ուղիներ, բայց, իհարկե, ոչ առանց միջազգային եւ առաջին հերթին ռուսական օգնության: Իմ կողմից կառուցողական ոգով հանրության դատին եմ հանձնում որոշ գաղափարներ ու առաջարկություններ:

1. Բնակչության եկամուտների ու սպառման բնագավառում որպես ղեկավարման ու կառավարման աշխատանքային միջոց գոյատեւման արտակարգ սպառողական բյուջեի (ԳԱԲ) օրենսդրական ընդունում:

2. Մի շարք հիմնական սպառողական ապրանքների բաշխման քարտային համակարգ:

3. Աշխատանքային գործոնի ակտիվացում: Հայ աշխատավորի կազմակերպված աշխատանքն իր բնույթով բնավ վատ չէ թուրք կամ իտալացի աշխատավորի գործունեությունից:

4. Բնակչության գոյատեւման ու կենսապահովման թաքնված ռեսուրսների բացահայտում եւ անհրաժեշտության դեպքում դրանց խրախուսում:

Վերջին ժամանակներս սպառողական բյուջեի, նվազագույն կենսամակարդակի, սպառողական զամբյուղի թեմաները դարձել են վեճերի եւ քաղաքական չարաշահումների առարկա: Փորձենք որոշ պարզություն մտցնել այդ հարցում եւ սահմանենք դիրքորոշումները:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանցիների սպառողական բյուջեի մասին

ՍՈՒՐԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Գոյատեւման արտակարգ բյուջեն

Գոյատեւման արտակարգ բյուջեն նույնպես մշակված է ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսագիտության ինստիտուտում 1992–93 թթ.:

Այդ բյուջեի դերը նախ եւ առաջ այն է, որ այժմ իրականացվեն, իրական գործնական բովանդակությամբ հագեցվեն բնակչության եկամուտների ու սպառման բնագավառում այսօր առկա միտումները, քանի որ պարզ է, որ ԱՆՍԲ-ն պետական կառավարման ու կարգավորման նպատակների համար բնավ պիտանի չէ, լիովին կտրված է իրական կյանքից ինչպես իր արժեքով, այնպես էլ սպառման ծավալով ու կառուցվածքով: Կարելի է ասել, որ ԳԱԲ-ը նույն ԱՆՍԲ-ն է, բայց հարմարեցված է այսօրվա պայմաններին: Այն պետք է Հայաստանի բնակչության ճնշող մեծամասնությանն արժանավայել գոյատեւման վերջին հնարավորությունը տա այն ժամանակաշրջանում, երբ սեփական վաստակի հաշվին մարդկանց պարզ գոյատեւման բուն հնարավորությունն իսկ անչափ բարդացել է:

ԱՆՍԲ-ից ԳԱԲ-ի սկզբունքային տարբերությունները հետեւյալներն են.

– Հիմնվելով սննդամթերքների փոխարինման հնարավորության վրա եւ հաշվի առնելով դրանց էներգետիկ բաղադրությունը, հնարավոր եղավ սպառման կառուցվածքում կտրուկ կրճատել առավելապես կենդանական ծագման սննդարար եւ թանկարժեք մթերքների բաժինը (օրինակ, մսամթերքներինը 6 անգամ, կաթնամթերքներինը 5, ձվինը 3,5, մրգինը 7 անգամ), փոխարենն ավելացնելով սակավ սննդարար բուսամթերքների՝ հացի, ծավարեղենի, կարտոֆիլի, համակցված ճարպերի եւ այլ մթերքների սպառումը: Դրա շնորհիվ, սննդաբաժնի կալորիականությունը պահպանելով 2700–2800 կալորիա մակարդակի վրա, իսկ չոր մթերքների սպառման ֆիզիկական ծավալը մեկ մարդու հաշվով օրական 1,4 կգ նշագծի վրա (ըստ ԱՆՍԲ-ի համապատասխանաբար 3200 կալորիայի եւ 2,3 կգ-ի դիմաց), ստացվեց ԱՆՍԲ-ից 2,5 անգամ էժան մթերային զամբյուղ.

– Սպառողական ծախսերի ընդհանուր կառուցվածքում մթերային զամբյուղի ապահովման ծախսերն ավելացվեցին ԱՆՍԲ-ի 60 տոկոսից հասցնելով 75 տոկոսի, ըստ ԳԱԲ-ի: Դրա շնորհիվ ԳԱԲ-ի ընդհանուր արժեքը ԱՆՍԲ-ից եռակի ցածր ստացվեց եւ 1994 թ. փետրվարի 20-ի տվյալներով կազմեց մեկ մարդու հաշվով ամսական 1310 դրամ.

– Այդ բյուջեից լիովին հանվեցին ոչ առաջին անհրաժեշտության բոլոր սննդամթերքները (սուրճ, ոգելից խմիչքներ եւ այլն):

ԳԱԲ-ի ստացված արժեքը նույնպես մեծ չէ, հաշվի առնելով դրա եւ միջին աշխատավարձի (320 դրամ), ինչպես նաեւ նվազագույն վճարումների (110 դրամ) տարբերությունը, բայց այնուամենայնիվ կարելի է դրա հետ գործ ունենալ: Նախ եւ առաջ, աշխատավարձի, կենսաթոշակների, նպաստների ծնունդի վճարումների նվազագույն չափերի սահմանումը պետք է կատարվի միայն այս բյուջեի հաշվարկային մեծության հետ սերտորեն կապված: Դրանք, ամենայն հավանականությամբ, պետք է լինեն ԱՆՍԲ-ի կեսի մակարդակով: Խոսք չկա, նվազագույն դրույքների հնգապատիկ կամ ավելի մեծ բարձրացումը թվում է խիստ պատրանքային խնդիր, բայց որիշ լուծում չկա, որպեսզի գոնե կիսով չափ ապահովվի այդ բյուջեի արժեքը սպառողների սեփական եկամուտներով:

Տվյալ բյուջեի կարեւոր գործնական խնդիրն է դառնում բաշխման քարտային համակարգի հիման վրա սպառման նվազագույն նորմաներով բնակչության մատակարարման պետության սոցիալական երաշխիքի ապահովումը: Որքան էլ հակասական թվա նման քաղաքականությունը, այն բացարձակապես անհրաժեշտ է որպես բնակչության պարզ գոյատեւման պայմանների ստեղծման օրհասական միջոց: Այդ մոտեցումը նշանակում է որոշակի նահանջ ազատ գների քաղաքականությունից ի նպաստ գների ու եկամուտների նկատմամբ պետության վերահսկողության: Բայց չէ որ ազատ գներն այժմ անմատչելի են չնչին պաշտոնական եկամուտներ ունեցող փաստորեն բոլոր քաղաքացիների համար:

Իհարկե, դա կպահանջի պետբյուջեի մեծ լրավճարներ կամ անմիջականորեն ապրանք արտադրողներին (առավելապես ֆերմաներին), կամ էլ բնակչությանը տարբեր փոխհատուցողական վճարումների ձեւով: Սակայն առանց այդ միջոցառման բնակչությունը կկորցնի սեփական միջոցներով ապրելու վերջին հնարավորությունը, հասնելով մուրացիկի վիճակին, որն սպասում է հերթական մարդասիրական օրապահիկին, չխոսելով արդեն չթուլացող արտագաղթի մասին:

Այս առաջարկության սովորական պատասխանն ամենից առաջ «պետությունը դրա համար միջոցներ չունի» արտահայտությունն է: Դա, իհարկե, գաղտնիք չէ: Այդուհանդերձ, նկատի ունենալով այս խնդրի լուծման բացարձակ անհրաժեշտությունը, պետությունը պարտավոր է դրա համար միջոցներ գտնել:

Այդ լրավճարների ծավալի հաշվարկները բարդ են: Սակայն, դատելով արտադրողներին պետբյուջեից տրվող «հացի» լրավճարների գումարից, որը 1994 թ. փետրվարի գներով կարելի է գնահատել կես միլիարդ դրամ, մեկ տարում պարենային լրավճարների ընդհանուր ծավալը չպետք է գերազանցի 1994 թ. պետբյուջեի ծախսերի 25 տոկոսից: Դա իրենց հպատակների հանդեպ պետության ու կառավարության պատասխանատվության միանգամայն տանելի եւ արդարացված գինն է:

Նոյյան Տաղյան

ԵՐԵՎԱՆ

Երիտասարդ ուֆոլոգները համալսարանում

Ապրիլի 4-ից Երեւանի պետական համալսարանի «Ինտելեկտ» ուսանողական միությունը Հայաստանի ուֆոլոգիայի եւ կենսաէներգետիկայի կենտրոնի հետ պարբերաբար յուրաքանչյուր 2 շաբաթը մեկ, կազմակերպում է «Ուֆոլոգիան այսօր» խորագրով գիտահանրամատչելի հանդիպումներ:

Շատերին է հայտնի, որ երկրագնդի վրա տեղի ունեցող ոչ բոլոր երեւույթներն են ստացել իրենց ճիշտ մեկնաբանությունը: Համաշխարհային գիտությունը դեռեւս իր միանշանակ կարծիքը չի հայտնել մեր մոլորակի վրա կատարվող բազմաթիվ անոմալ երեւույթների վերաբերյալ: Նման երեւույթների մասին խոսելը մեզանում «մոդա» դարձավ 6-7 տարի առաջ, երբ մամուլում սկսեցին սենսացիոն հաղորդումներ հրապարակվել թռչող ափսեների, այլմոլորակայինների եւ երկրի վրա նրանց «հյուրընկալվելու» դեպքերի մասին: 1989 թ. Հայաստանում ստեղծվեց ուֆոլոգիական հարցերով զբաղվող կենտրոն՝ մասնագիտությամբ երկրաբան, ներկայումս ճանաչված ուֆոլոգ Հակոբ Տոնականյանի ղեկավարությամբ: Ի դեպ, պետք է նշել, որ Հայաստանը համարվում է աշխարհում անոմալ երեւույթների առատությամբ ամենաաչքի ընկնող շրջաններից մեկը:

Կենտրոնը, որոշելով ընդառաջ գնալ ուֆոլոգիայով հետաքրքրվող բազմաթիվ ուսանողների ցանկությանը, սիրով համաձայնություն տվեց պետական համալսարանի «Ինտելեկտ» ուսանողական միության նախաձեռնությամբ մայր բուհում կազմակերպել գիտահանրամատչելի հանդիպումների շարք:

Ապրիլի 4-ին ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետում տեղի ունեցավ ուֆոլոգների հետ առաջին հանդիպումը, որը վերաբերում էր թռչող ափսեներին: Հանդիպմանը ներկա էր Հայաստանի ուֆոլոգիայի եւ կենսաէներգետիկայի կենտրոնի տնօրեն Հակոբ Տոնականյանը: Սկսելով դասախոսությունը, նա հենց սկզբից շեշտեց պատմության եւ ուֆոլոգիայի կապի մասին, լուսանկարների միջոցով ապացուցելով, որ դեռեւս հնադարյան ժայռապատկերների եւ միջնադարյան մանրանկարների վրա ժողովուրդը պատկերել է չբացահայտված թռչող օբյեկտների, տարօրինակ ձեւ ու չափեր ունեցող էակների պատկերներ: Հին ժայռապատկերների վրա արտացոլված մի շարք անհայտ պատկերներ, որոնք գտնվել էին երկրագնդի ամենատարբեր մասերում՝ Հայաստանում, Ֆրանսիայում եւ այլն, զարմացնելիորեն մեկը մյուսի կրկնօրինակներ էին: Առաջին դասախոսության ընթացքում պրն. Տոնականյանը հավաստի փաստերով եւ գիտական մեկնաբանություններով ներկաներին ապացուցեց, որ թռչող ափսեները հիվանդ երեւակայության արդյունք չեն, իսկ ուֆոլոգիա գիտությունը շառլատանների զբաղմունքը չէ:

Համալսարանի ուսանողներին դեռեւս սպասում են նոր, հետաքրքիր հանդիպումներ, որոնց ընթացքում նրանք կլսեն իրենց հուզող շատ հարցերի պատասխաններ անոմալ երեւույթների վերաբերյալ:

Առաջիկա հանդիպումների ընթացքում ուսանողները կծանոթանան հաղորդվելու եւ պոլտերգեյստի երեւույթներին, կտեսնեն պսիխոգրաֆիկայի առեղծվածային օրինակներ, կիմանան, թե ինչ բան են պոզիտիվ գոտիները, կլսեն նաեւ կարեւոր դասախոսություն օկուլտային եւ աստղաբաշխական բժշկության վերաբերյալ: Հանդիպումների ընթացքում մի առանձին դասախոսություն կլինի հայկական գրերի գյուտի եւ տիեզերքի հետ նրա կապակցվածության տեսակետների շուրջ:

«Ինտելեկտ» միությունը նախատեսում է կազմակերպել 7 գիտահանրամատչելի հանդիպում եւ դրանք ավարտել մայիսի վերջին: Մնում է հույս հայտնել, որ պետական համալսարանում նախադեպը չունեցող այդ նախաձեռնությունը կհաջողվի իրականացնել բարձր մակարդակով եւ ուսանողների հետ ուֆոլոգների հանդիպումները հետաքրքիր ու բովանդակալից կստացվեն:

«Ինտելեկտ» միությունը հրավիրում է բոլոր ցանկացողներին ուֆոլոգների հետ կայանալիք երկրորդ հանդիպմանը, որը նվիրվելու է հաղորդվելու եւ պոլտերգեյստի երեւույթներին, պսիխոգրաֆիկային: Այն տեղի կունենա ապրիլի 14-ին, ժամը 13.30-ին ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի 46 լսարանում:

ԱՇՈՏ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ,
«Ինտելեկտ» միության
ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի
3-րդ կուրսի ուսանող

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **միջազգային**

ՄԵՔՍԻԿԱ

Ճգնաժամը խորանում է

Հունվար ամսվա սկզբներին բռնկված ապստամբական խռովությունները, որոնք վերջին շրջանում կարծես թե հարթվելու միտումներ էին խոստանում, անցյալ շաբաթվա ընթացքում վերջնականապես խորացրին երկրում գոյություն ունեցող ճգնաժամը:

Ըստ The Economist հանդեսի ապրիլի 1-ի համարի, մարտի 23-ին գլխին ուղղված ատրճանակի կրակոցից 44 տարեկան հասակում սպանվել է իշխող Ինստիտուցիոն հեղափոխական կուսակցության (ԻՀԿ) կողմից նախագահական թեկնածու առաջադրված Լուիս Դոնալդո Կոլոսիոն: Մասնագիտությամբ տնտեսագետ, ընտրապայքարի զանգվածային հավաքներից մեկի ժամանակ վերջին անգամ նա այսպես էր արտահայտվել. «Չեմ կարծում, որ բռնությամբ կամ փամփուշտներով մենք կկարողանանք Մեքսիկայի խնդիրները լուծել: Մենք տեսնում ենք, թե ինչպես են աշխարհի տարբեր մասերում հասարակությունները քայքայվում հենց դրա հետեւանքով: Մենք այլ ուղի պետք է ընտրենք»:

Նրան, ըստ երեւույթին, չթողեցին, որ այլ ուղի ընտրի, որովհետեւ դա նրանց նպատակահարմար չէր:

Ինչպես այլ երկրներում, քաղաքական բռնությունն, անշուշտ, Մեքսիկայում էլ գոյություն ունեցել էր, բայց ոչ այս մակարդակի: Նման դեպք տեղի չէր ունեցել, The Economist-ի թղթակցի տվյալներով, 1928-ից ի վեր, երբ նորընտիր-նախագահին էին սպանել:

Այժմ երկրում փաստորեն փոխնախագահ էլ չկա, որ անհրաժեշտության դեպքում ինքնաբերաբար դառնա երկրի ղեկավար: Իսկ օգոստոսին սպասվում են նոր ընտրություններ: Այնպես որ կուսակցության եւ կառավարության անդամներն ամեն ջանք մեջ է գործադրեն մի նոր թեկնածու նշանակելու, ինչքան հնարավոր է շուտ:

Մեկնաբանների կարծիքով, դա կարող է լինել Մանուել Կամաչոն, որին այժմյան նախագահ Սալինասը շրջանցել էր, նախընտրելով Կոլոսիոյին: Կամաչոն մի ժամանակ նախարար էր եղել, իսկ վերջերս էլ Չիապասի զապատիստական ապստամբների հետ բանակցություններ էր վարում: Այդ հարցում նրա վարպետությունն իր կուսակցության որոշ անդամների վրդովեցրել էր: Նրանք չեն ցանկանում «խաղաղության ծխամորճը ծխել» ապստամբների հետ: Իսկ Կոլոսիոյի սպանությունից ընդամենը երկու օր առաջ արտասանած նրա խոսքերը՝ «Չիապասի խաղաղության գործընթացին իր նպաստը բերելու» պատրաստակամության մասին, ենթադրել են տալիս, որ նա եւս կարող է արժանանալ Կոլոսիոյի ճակատագրին: Սցենարներն անընդհատ միեւնույն ձեւաչափով են գրվում ամեն անգամ, երբ փորձ է արվում խաղաղ լուծում գտնել էթնիկական խնդիրներին: Մյուս կողմից, եթե Կամաչոյին չառաջադրեն, ապա Սալինասն այնքան էլ մեծ ընտրության հնարավորություն չունի, քանի որ ըստ սահմանադրության, ընտրությունների անցկացման տարում կառավարության բոլոր անդամներն իրենց լիազորությունները պարտավոր են վայր դնել փետրվարի 21-ին: Այնպես որ ֆինանսների նախարար Պեդրո Ասպեն հարցից դուրս է մնում, թողնելով ասպարեզը նախկին կրթության նախարար Էռնեստո Զեդիլյոյին, որը չնայած լավ ղեկավար է, բայց վատ քաղաքագետ:

Իսկ ո՞վ է թաքնված Կոլոսիոյի սպանության հետեւում: Չէ՞ որ ամեն մի սպանության գործում մենք պարտավոր ենք գտնել այն անձին, ում ձեռնտու է այդ սպանությունը: Այստեղ առաջին հերթին «օգտվողների» թվում են ԻՀԿ կուսակցությունն ու պրն. Կամաչոն, որը նույնպես այդ պաշտոնին տիրանալու հավակնություններ ուներ: Բայց առայժմ ոչ մի «հանցանշան» չկա նրանց դեմ: Ուրիշ ո՞վ, ուրեմն, կարող էր շահագրգռված լինել նրա ասպարեզից հեռացումով: Պրն. Կոլոսիոյի ընտրապայքարի հավաքը տեղի էր ունենում բանդաների առեւտրով հայտնի մի բանվորական «կոլոնիա» քաղաքում Տիխուանայում, որտեղի ելուզակային խմբերից մեկն անցյալ տարի սպանել էր Գվադալախարայի արքեպիսկոպոսին: Տարածված լուրեր այն մասին, թե երկու հրացանավոր մարդ է խառնված եղել սպանության գործին, հիմք է տալիս ենթադրելու, որ կանխամտածված ծրագիր է մշակված եղել: Պատահական չէ, ասում են ոմանք, որ սպանությունը կատարվել է Չիապասի խռովությունները հարթելու նախօրյակին: Իսկ ուրիշներն այն կապում են երկրում տիրող բռնության ընդհանուր մթնոլորտի հետ՝ ռմբակոծություններ, առեւանգումներ, խռովություններ եւ այլն: Հաջորդող շաբաթներն անկասկած պարզություն կմտցնեն այս գործում:

Հ. Օ.

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Չանհետացող ուրվական

Մ. ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

Սարսափը, թե ստալինիզմը կարող է վերադառնալ, այսօր էլ հանգիստ չի տալիս մարդկանց: Եվ ոչ միայն Ռուսաստանում, այլեւ արտասահմանյան երկրներում: Եվ ոչ առանց հիմքի: Քանզի մենիշխանության, բռնատիրության բացիլները պակաս տոկուն ու վարակիչ չեն, քան, ասենք, գրիպինը, եւ երբ շարունակելու լինենք համեմատությունը, պակաս վտանգավոր չեն իրենց հետեւանքներով՝ ավաղ, միանգամայն կանխատեսելի կամ էլ հաճախ անկանխատեսելի բարդություններով ու բաղադրումներով: Էլ չասած բացիլակիրների մասին, որոնք ավելի քան չորս տասնամյակ առաջ «մեծ առաջնորդին» այն աշխարհ ճանապարհելուց հետո էլ շարունակում են տառապել կարոտախտ կոչվող հիվանդությամբ, որին ոչ մի ժողովրդավարություն, թվում է, չի կարող բուժել:

Այս մասին է ստիպում խորհել օրերս ԱՄՆ-ի գրախանութների վաճառասեղաններին հայտնված «Չանհետացող ուրվական» գիրքը, որը լույս է ընծայել «Վիկինգ» հրատարակչությունը: Հեղինակը՝ ժուռնալիստ Ադամ Հոխշիլդը գրքին տվել է նաեւ երկրորդ վերնագիր՝ «Ռուսները հիշում են Ստալինին», որը եւ ամբողջացնում է հետաքրքրության նյութն ու ասելիքը:

Հայտարարելով նոր գրքի մասին, «Ազատություն» ռադիոն նշում է, որ Հոխշիլդը Ռուսաստան է եկել երեք անգամ 60-ականների վերջերին, 70-ականների կեսերին եւ վերջին անգամ 1991-ի հունվարին: Նա ճամփորդել է կենտրոնական Ռուսիայում, Ուրալում, եղել է Սիբիրում, զրուցել ստալինյան բռնությունների ականատեսների հետ, նրանց հետ, ովքեր նստած են եղել ճամբարներում, ու նրանց հետ, ովքեր հսկել են կալանավորներին, նրանց հետ, ովքեր իմացել են, թե ինչ է կատարվում, եւ վախեցած լռել են, ու նրանց հետ, ովքեր ոչինչ չեն կռահել: Բոլոր այդ մարդկանց ամերիկացի ժուռնալիստը տվել է միեւնույն հարցը. «Ինչպե՞ս են ծագել Ստալինն ու ստալինիզմը, եւ ի՞նչն էր նրանց հենարանը»:

Հեղինակը բարեխղճորեն ձայնագրել է բոլոր պատմությունները: Սակայն նա օգտագործել է ոչ միայն բանավոր խոսքը, այլեւ գրավոր աղբյուրներ, հուշագրություններ, սեփական տպավորությունները, փորձելով պարզել, թե հասարակ ռուս մարդիկ ինչպես են ընկալում ստալինյան ժամանակները, ինչպես են բացատրում այն, մեղմ ասած, տարօրինակ տարիները, երբ Տոլստոյի եւ Դոստոեւսկու հայրենիքում բույն էր դրել միլիոնների «օրինականացված» սպանությունը:

«Չեմ կարող ասել, թե ես միանգամից հասկացա ամեն ինչ, խոստովանում է Հոխշիլդը. սակայն, այնուամենայնիվ, ինչ-որ բան հասկացա... փաստորեն, գրքի վերնագիրն էլ ծնվեց հենց ականատեսների հետ իմ զրույցներից հետո»:

Հեղինակը հանգում է անմխիթարական այն եզրակացությանը, որ Ստալինի ուրվականը դեռեւս շրջում է Ռուսաստանում: Մոսկվայում թե Սանկտ Պետերբուրգում, Նովոսիբիրսկում թե Կոլիմայում նա հանդիպել է անձանց, ովքեր սոսկումով են հիշում անհաշիվ պատժամիջոցների տարիները ու այսօր էլ սարսափով են արտասանում Ստալինի անունը: Բայց նրա զրուցակիցների մեջ եղել են եւ այնպիսիք (ընդ որում, բավական շատ), ովքեր խանդաղատանքով են հիշում անցյալը. «Այն ժամանակ կարգուկանոն կար», ասել են նրանք:

Ինձ թվում է, նման տրամադրությունների մեջ մեծ վտանգ է թաքնված, գրում է Հոխշիլդը: Եվ պատահական չէ, որ զրույցների ընթացքում, չնայած իր լավ ռուսերենին, նա ավելի հաճախ ստիպված է եղել կրկնել նույն մտահոգ արտահայտությունը. «Ներեցեք, ես չեմ հասկանում, էլի պատմեք ինձ, շատ պատմեք այդ մասին»:

Արմենպրես

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ուկրաինա-թուրքական համաձայնագիր

Երեկ Անկարայում Ուկրաինայի եւ Թուրքիայի կառավարությունների միջեւ ստորագրվեց դիվանագիտական հարաբերությունների հետագա զարգացման վերաբերյալ համաձայնագիր: Համաձայնագրով նախատեսվում է թուրքական հյուպատոսարանների բացում Օդեսայում եւ Ղրիմում եւ ուկրաինական հյուպատոսարանի՝ Ստամբուլում: Վերջին երեք տարում Թուրքիան առանձնահատուկ տեղ է գրավում Ուկրաինայի արտաքին քաղաքական դոկտրինայում: Հարկ է նշել, որ Անկարայի եւ Կիեւի մերձեցումն իր սուր ծայրով ուղղված է Մոսկվայի դեմ:

Թուրքիան զիջումների չի դիմի

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիան հայտարարել է, որ հուլիսի 1-ից գործողության մեջ է դնելու սեւծովյան նեղուցներով նավերի անցնելու նոր կանոնադրությունը: Այն հաստատապես կենսագործվելու է, եւ Թուրքիան այդ հարցում որեւէ զիջում չի անի: Թուրքիան կձգտի խուսափել սեւծովյան նեղուցներով նավարկման նավերի անցման կրճատմանը, իսկ առաջ նաեւ աստիճանական դադարեցմանը:

Ստալինի 10 ծխամորճեր կցուցադրվեն Մոսկվայի ռեստավրացիոն արվեստանոցում

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ ՆԱՐԴ: Իոսիֆ Ստալինի 10 ծխամորճեր առաջին անգամ կցուցադրվեն այսօր ռեստավրացիոն արվեստանոցում բացված ցուցահանդեսում: Ինչպես պատմեց դրա կազմակերպիչը՝ Պատմության պետական թանգարանի աշխատակցուհի Լյուդմիլա Դեմենտեւան, ցուցադրանքում կան ծխախոտի հետ կապված առարկաներ՝ հին ծխափողեր, ծխախոտի քսակներ, մունդշտուկներ, խորհրդային իշխանության առաջին տարիների ծխախոտի փաթեթներ, 19-րդ դարի ծխախոտի ջատագովների դիմանկարներ:

ԱՐՄԻՆԴ

ԿԵՆՏՐՈՆ-ը

հրավիրում է մասնակցելու

Երեւան - Դելի - Երեւան

վեցերորդ, *միակ*, ուղիղ ավիաչվերթին,

որը կկայանա ապրիլի 20-ին:

Ֆիրմայի ծառայություններից երկրորդ անգամ օգտվողներին տրամադրվում է 5% զեղչ, երկու անգամից ավել – 10%:
Հնդկաստանում կկայանա մեկօրյա էքսկուրսիա Ագրա ք., Թաջ-Մահալի տաճարի այցելությամբ, ինչպես նաեւ էքսկուրսիա Դելիի տեսարժան վայրերով:
Ֆիրման իր հաշվին կկազմակերպի ճաշկերույթ Դելիում:
Կտեղավորվեն երեքաստղանի հյուրանոցում:
Ուղեբեռի անվճար տեղափոխում – 40 կգ:
Փաստաթղթերի ձեւակերպումը ամենակարճ ժամկետներում:
Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ապրիլի 14-ը:
Ստորեւ ներկայացնում ենք ապրանքների ցուցակ, որոնք ձեռք բերելու համար Հնդկաստանում Ձեզ կօգնի «ԱՐՄԻՆԴ» կենտրոնը՝

1. Ոսկե զարդեր 583° – 8 $, 880° – 10 $:
2. Արծաթե շղթաներ 5 գր – 1.5$, 9 գր – 5 $,12 գր–15 $:
3. Արծաթե կոմպլեկտ երեք կտորից–7 $, չորս կտորից՝ 10-20 $:
4. Վզնոց բնական քարերից – 0.5-2 $:
5. Կաշվե բաճկոն – 25-70 $, բարձր որակի մինչեւ 80 $:
6. Կաշվե վերարկու – 80-100 $:
7. Կանացի պայուսակներ 3.5-5 $:
8. Դիպլոմատ բնական կաշվից – 5-10 $:
9. Կանացի կոշիկներ բավշե կաշվից – 4-8 $:
10. Կանացի կոշիկներ կաշվից – 10-12 $:
11. Տղամարդու կոշիկներ – 7-10 $:
12. Սվիտերներ մաքուր բրդից – 6-11 $,անգորայից – 6-8 $:
13. Մոհերե ժակետներ – 8-11 $:
14. Կիսաշրջազգեստներ շիֆոնից և մարկիզերից 2 $:
15. Կանացի կոստյումներ մարկիզերից – 5 $:
16. Տրիկոտաժե մայկաներ 6 հատը – 2.5 $:
17. Մանկական հագուստ 7-10 տարեկանի – 3-5 $:
18. Մանկական սպորտային տրիկոտաժե կոստյումներ – 2 $:
19. Վերնաշապիկներ – 3-7 $:
20. Անդրավարտիքներ – 4-9 $:
21. Կիսամետաքսյա գույնի գորգեր – 100-150 $:
22. Մետաքսյա գույնի գորգեր – 150-200 $:
23. Մետաքսյա նորկայից – 300-600 $:
24. Դիմափոշի – 3 հատը 1 $:
25. Շրթներկ – 12 հատը 2 $:
26. Օծանելիք «Կոբրա» և «Պոյազոն» – 1 $:
27. Սափրվելու ածելի – 0.25 $:
28. Նավթահան «Ալադինի»-ի ջինջի – 3 $:

Մենք սպասում ենք Ձեզ հետեւյալ հասցեով՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 3 հարկ, 301–305 սենյակ:

Հեռ. 561-392, 560-579

ARMIND YOUR TRIP

Arina

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Բազմություն է հավաքվել Ե. Չարենցի տուն-թանգարանում» Չարենցյան ընթերցումներ չեն այս անգամ, այլ մարդկանց այստեղ է բերել գարունը, անցյալի գեղեցիկ ավանդույթը, որ նախկինում կոչվում էր Մարտի 8: Ի դեպ, Եղիշե Չարենցն ունի մի բանաստեղծություն «Այս գարունը» վերնագրով, որը նվիրված էր գեղջկուհիներին Մարտի 8-ի առթիվ, այն քաղաքական պայքարի զենք էր, իսկ այժմ տոն դարձած Ապրիլի 7-ը ամբողջովին ներբող է կնոջ էությանը:

Այս առիթով է բացվել նկարչուհի Իրինա Գյուրջյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը Չարենցի տուն-թանգարանում:

Ցուցահանդեսում ներկայացված

ների լայն ծավալները կերպարին տվել են ոչ միայն ճնշական հնչեղություն, այլեւ իրական բնորդին դարձրել երազկոտ, մի գեղեցիկ էակ:

Իրինա Գյուրջյանի գեղարվեստական մտածողության մեջ տեղ ունեն նաեւ սիմվոլիկ պատկերացումները, եւ նրա գրաֆիկական թերթերում իրական երեւույթները հաճախ ձեռք են բերում խորհրդապաշտական նշանակություն:

Մի քանի ջրաներկ աշխատանքներ պատկերում են գեղեցկադեմ կանանց «Մանուշակներ», «Անուրջներ»: Եւ կինն այս գործերում զգայական էակ չէ, այլ Հավերժություն:

Գյուրջյանի բնանկարները չեն ներկայացնում կոնկրետ այգի ու պուրակ, այլ դրանք օրերի եւ փոխվող ամիսների բնության ընկալման եւ

են: Այստեղ վրձնահարվածները մերթ խաղաղ ու հարթեցված են, մերթ հախուռն, որոնցով ստեղծված է մի անանցանելի անտառ: Այդպիսին է «Անհանգիստ բնությունը», որտեղ վրձնահարվածների, գույների լարված շարքը ստեղծել է արագընթաց ռիթմ, եւ թվում է, թե լսվում է լարված սրնգահարի տհագնացող ձայնը:

Ի հակադրություն բնանկարների ոճի այլ գեղանկարչական ձեւ են ներկայացնում նատյուրմորտները, որտեղ ամեն ինչ քարացած է, եւ դրանց համար կարծես կանգ է առել ժամանակը («Նոստալգիա»):

Նկարչուհի Իրինա Գյուրջյանի ստեղծագործական կյանքն ի հեճուկս ամեն ինչի շարունակում է անցնել հասուն եւ իմաստալից ուղի: Եւ սպասում ենք օրերը, երբ ոգի-

Չարենցի տանը նշվեց Ապրիլի 7-ը

ԳՈՀԱՐ ԶԵՒՌՆՅԱՆ

են քիչ գործեր՝ ընդամենը 16, այդ թվում դիմանկարներ, բնանկարներ եւ նատյուրմորտներ: Սակայն նկարչուհու գործերի քանակական կողմը նրա արվեստը գնահատելու խնդրում էական չէ: Ներկայացված ժանրերի սակավ օրինակները նրա ձեռագիրն արտահայտող, կարելի է ասել, տիպիկ օրինակներն են:

Գյուրջյանի անհատականությունը ներդաշնակ է անմիջական հայեցողության պայմաններում՝ նկարելու մեթոդը, որով նա ստեղծել է իր գործերը: Նկարչուհին շատ դեպքերում բացառել է լույսի, ստվերի, գծի հեռանկարային խնդրությունները՝ ավելի էական դարձնելով ձեւի, ծավալի եւ գույնի պատասխանները:

Գյուրջյանի արվեստում գլխավորը գույնն է. գույները մաքուր են տալիս ձեւին, դրսեւորում սրանց ճշմարտությունը, ստեղծում այն մթնոլորտը, որ հատուկ է տվյալ աշխարհին: Նկարչուհին բնությանը նայում է անկեղծությամբ, իսկ դա ստեղծագործական անհատականության առաջին պատվիրանն է: Օրինակ, ներկայացված երեք ինքնադիմանկարները գեղեցիկ են իրենց կենսական հավաստիության մեջ: Այս գործերում հիմնականը գույնն է, նա է խոսում պատկերվողի ներաշխարհի մասին եւ այն ի ցույց դնում ակնդիրին: Երեքն էլ կարծես տարբեր են արտահայտությամբ եւ ներքնազգացողությամբ, բայց երեքն էլ միաժամանակ միավորում են մեկ ոգի:

Նկարչուհու ստեղծած դիմանկարներից իր պատկերվածքով տարբերվում է իր դստեր «Նունեի դիմանկարը»: Այստեղ համադրված բաց գույ-

նրանից մնացած արծաթափանի արդյունքն են: Բնանկարները մարդկա-

չի ստեղծվեն գործեր, որոնք ամբողջ ուժով կարտահայտեն արվեստագետի

յին ոգու ջերմությամբ ընչավորվող Նաիրյան երկրի բնության մի դրվագ

նրա կարողությունը:

ԱԶԴԱԳԻՐ

«Այրարատ»

Կինոթատրոնի տնօրեն Հակոբ Մարտունին հայտնում է. Ի հիշատակ ռուս կինոռեժիսոր Իգոր Գոստեւի, որն իր մահկանացուն կնքեց օրերս, ինչպես նաեւ ընդառաջելով բազմաթիվ հանդիսատեսների ցանկությանը, շաբաթ օրը, ապրիլի 9-ին տեսասրահում վերստին անվճար կցուցադրենք Ն. Ս. Խրուշչովի 1963 թ. հոկտեմբերյան դավադիր պաշտոնանկության մասին պատմող «Գորշ գայլը» քաղաքական դրաման: Ի դեպ, ինչպես Ռուսաստանում, այնպես էլ ԱՊՀ մի շարք հանրապետություններում նախապատրաստվում են նշելու երբեմնի հզոր տերության բարենորոգիչ ղեկավարի ծննդյան 100-ամյակը, որը լրանալու է նույն ամսի 17-ին: «Բարեգործականը» նույն օրը, նույն ժամին (10-ին) հրավիրում է մանկական տեսասրահ ամերիկյան «Ռեմբո» մուլտկինոնկարի դիտմանը, ժապավեն, որը հանրածանոթ գրոհային քաջի մասին է պատմում այդ ժանրի լեզվով: Մանկական տեսասրահում փոքրիկ կինոդիտողների համար հաջորդ օրը անվճար կցուցադրվի դարձյալ ամերիկյան խաղարկային «Ցասման հրեշտակը» հագեցած սյուժեով ժապավենը, որտեղ գլխավոր դերակատարումով հանդես է գալիս Քերին Ռոբրոնը:

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՎԵՐ

Ապրիլի 9-ին, ժամը 13.00-ին Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության կենտրոնական գրասենյակում (Կորյունի 19ա) տեղի կունենա «Արշակ Չոպանյան» ակումբի անդամական ժողովը:

«Ա. Չոպանյան» ակումբի վարչություն

ՎՐԱՍՏԱՆ

Կբացվի Սորոսի հիմնադրամ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 6 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այդ մասին հայտարարեց այցով այստեղ ժամանած Ջորջ Սորոսի հիմնադրամի պաշտոնական ներկայացուցիչ Էնթոնի Ռիխտերը: Մեկնաբանելով այդ որոշումը, Վրաստանի Հանրապետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն դա անվանեց բացառիկ կարեւոր իրադարձություն: Հայտնի է, որ անցյալ տարվա արդյունքների համաձայն, Վրաստանի 15 գիտնականների հանձնվել են Ջորջ Սորոսի հիմնադրամի մրցանակներ:

ԵՐԵՎԱՆ

ԹՄ միության նվերը Թեքեյան կրթահամալիրին

Հայաստանում Վահան Թեքեյանի անունը կրող երեք դպրոցների նկատմամբ Թեքեյան մշակութային միության կողմից բարի ավանդույթ դարձած նյութական հատկացումները ունեն նաեւ բարոյական նշանակություն: Երեւանի Վ. Թեքեյանի անվան կրթական համալիրը, որն այս տարի մեծ շուքով տոնելու է դպրոցի հիմնադրման 40-ամյակը, առաջինն է Հայաստանում, որ կրում է մեծ բանաստեղծի անունը: Այս կրթահամալիրը, ի տարբերություն մայրաքաղաքի այլ դպրոցների, շնորհիվ միության ջատագովներ Վարդգես եւ Ռիտա Պալյանների կողմից հատկացված նյութական միջոցների, ձմռան ընթացքում գործեց առանց ընդհատման:

Ապրիլի 6-ին, մայրության եւ գեղեցկության տոնի նախօրեին, Վ. Թեքեյան կրթահամալիր այցելեցին Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, նույն վարչության անդամ եւ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության նախագահ Սուքիաս Թորոսյանը, ՀԹՄ միության վարչության անդամ եւ կրթական բաժնի վարիչ Տիգրան Մկրտչյանը եւ միության Կենտրոնական վարչության Հայաստանի ներկայացուցիչ Նոյիս Գայանյանը:

Հանդիպման ընթացքում Վ. Թեքեյան կրթահամալիրի տնօրեն Անահիտ Խալաթյանը ներկայացրեց կրթօջախի ուսումնական աշխատանքները, մտահոգող խնդիրները, դպրոցի հիմնադրման 40-ամյակի նշելու ծրագիրը: Տիկին Ա. Խալաթյանին հանձնվեց Թեքեյան մշակութային միության Կենտրոնական վարչության կողմից կրթօջախի ուսուցչական կազմին հատկացված 2000 ամերիկյան դոլար: Հանդիպման ընթացքում խոսվեց նաեւ միության աշխատանքների մեջ ուսուցչական կազմի ներգրավման եւ փոխադարձ ծառար, կրթօջախի կրթական համակարգում ՀԹՄ միության աջակցության կարեւորության մասին:

ԱՐՎԵՍՏ

Ընդհատված կյանքի շարունակությունը

ՀՐԱՉՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ավանդույթ է դարձել մայրաքաղաքի մշակութային աչքի ընկնող օջախներից մեկում՝ Երվանդ Քոչարի տուն-թանգարանում ցուցահանդեսներ կազմակերպելը: Մեր ժամանակի ականավոր արվեստագետներից մեկը՝ նկարիչ, քանդակագործ Երվանդ Քոչարը քաղաքացիական իր պարտքն էր համարում սատար կանգնել երիտասարդ ստեղծագործողներին, նպաստել նրանց ճանաչմանն ու առաջընթացին:

Այս անգամ տուն-թանգարանի ցուցասրահում ապրիլի 5-ին եռամսյա անհատական ցուցահանդես էր, որի հեղինակը կյանքից անժամանակ հեռացած գեղանկարիչ Ժորա Ավագյանն է: Տաղանդավոր գեղանկարչի հետմահու անհատական ցուցահանդեսը կազմակերպել է համազգային կրթական եւ

մշակութային միությունը: Ներկայացված է ստեղծագործական ոչ երկար կյանքի ընթացքում նրա վրձնած հարյուրավոր կտավների մի մասը միայն, որը դիտելով՝ այցելուն որոշակի պատկերացում է կազմում հայրենի բնաշխարհի սիրով տոգորված հեղինակի հավատամքի եւ որոնումների մասին: Հավատարիմ հայրենի գեղանկարչության հարուստ ավանդույթներին՝ նա ստեղծել է նկարչական իր ուրույն աշխարհը: Նկարչի ծննդավայրը, հայկական մշակույթին շատ նախասի-

վորներ պարգեւած Ջավախք աշխարհն է: Յոթանասունական թվականների սկզբին ավարտել է Երեւանի Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտի գեղագիտական ֆակուլտետի նկարչության եւ գծագրության բաժինը: Ուսումն ավարտելուց հետո աշխատել է Հրազդանի հանրակրթական դպրոցներում: Մի քանի անհատական ցուցահանդեսներ է ունեցել Հրազդան քաղաքի պատկերասրահում, Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում, Երեւանի ժուռնալիստների տանը: Ծանր հիվանդությունից հետո նրա կյանքի թելը կտրվեց անցած տարվա աշնանը:

Ստեղծագործական բազում մտահղացումներ, անավարտ գործեր թողնելով, նա հեռացավ կյանքից, սակայն այն, ինչ արարեց նրա վրձինը, արդի հայ գեղանկարչության ուշագրավ ու ինքնատիպ մեկ էջը դարձավ:

ՍՈՒՐ ԳՐՉՈՎ

Անխաս բառդանիր

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Միզանում ժողովրդավարորդներ գրպանված են ժողովրդավարուցանում:

Սովյալումինների պայազան.- Հաց ու պանիր, կեր ու պառկիր:

Գործազրկություն.- Հարկադրական հրաժարումն աշխատանքային սխրագործությունից:

Միլիոնատեր.- Կապիտալիստական աշխատանքի հերոս:

Ով ով, բայց մեզնից բաղմանդ չմասնակցելու որեւէ պատճառաբանություն չունի:

Մարդ կա շնորհակալություն է հայտնում, մարդ էլ կա շնորհակալություն:

ՄՐՑՈՒՅԹ

ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունը Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական բանկից փոխառություն է ստացել Հրազդանի ՊՇԷԿ-ի գազով գործող 300 մեգավատ հզորությամբ 5-րդ բլոկի կառուցման համար: Շինարարության շարունակման համար մեկուկես տարվա ընթացքում կպահանջվեն ամսական 200 տոննա դիզելային վառելիք եւ մեկուկես տոննա ԱԻ-76 բենզին: Վառելիքը պետք է բավարարի գործող չափանիշները: Մրցույթին կարող են մասնակցել այն ֆիրմաները ու կազմակերպությունները, որոնք Հրազդանի ՊՇԷԿ-ի շինհրապարակին վառելիք մատակարարելու հնարավորություն ունեն: Փոխառության միջոցներից ֆինանսավորվող պայմանագրերը ենթակա են Եվրոպական բանկի սահմանած քաղաքականության ու կանոնների գործողությանը:

Մրցութային նյութերը պետք է մինչեւ 1994 թ. ապրիլի 20-ը ներկայացվեն հետեւյալ հասցեով. Երեւան, Աբովյան 27, 2-րդ հարկ, «Հայէներգո»: Տեղեկությունների համար զանգահարել 59-27-59:

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌՔ

«Արմենիան», Նշան Քեչիչյանը եւ ԱՄՆ-ի հայ չեմպիոնները

ԶԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Շնորհալի պատանի շախմատիստ Հարություն Հակոբյանը երրորդ անգամ նվաճեց երկրի չեմպիոնի կոչումը՝ հաջորդաբար 10, 11 եւ 12 տարեկանների մեջ: 13 տարեկանների խմբում չեմպիոն հռչակվեց Անդրանիկ Մայիսյանը: Մրցանակների արժանացան Գագիկ Բալիկյանը, Արփիար Նազարյանը, Վահագն Թահմազյանը, Հակոբ Սրապյանը...

Երեւ- ընթերցողը մտածում է, որ խոսքն ավարտված Հայաստանի պատանեկան առաջնության մասին է, սխալվում է: Նշված բոլոր ազգանունակիր հայ երեխաները չեմպիոններ եւ մրցանակակիրներ են դարձել... Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների առաջնություններում, բոլորը Լոս Անջելեսի եւ նրա արբանյակ քաղաքների բնակիչներ են: Եվ նրանց բոլորին մարզում է շախմատային եռանդուն կազմակերպիչ ու իր գործի նվիրյալ Նշան Քեչիչյանը:

Լոս Անջելեսը նախապատրաստվում է շախմատային երկու երկրների՝ աշխարհի չեմպիոն ԱՄՆ-ի եւ համաշխարհային օլիմպիադայի բրոնզե մեդալակիր Հայաստանի հավաքականների մրցախաղին: Այդ նախապատրաստությանը եռանդուն մասնակցում են Կալիֆորնիայի «Արմենիա» շախմատային ակումբը եւ նրա ղեկավար Նշան Քեչիչյանը: Եվ սա լավ առիթ է մի քանի խոսք ակումբի գործերի մասին պատմելու համար:

«Արմենիան» հիմնվել է 1991 թ. Հոլիվուդի Սուրբ Հովհաննես-Կարապետ մայր տաճարին կից, սրբազան Վաչե Հովսեփյանի անմիջական աջակցությամբ: Քեչիչյանը շնորհակալությամբ ընդգծում է, որ ե՛ւ սրբազանը, ե՛ւ ավագ քահանա Վարդան Թադեւոսյանը, ե՛ւ ատենապետ Գեւորգ Քոփինյանը մեծապես օգնում են շախմատային գործերին:

Այժմ «Արմենիան» երեք մասնաճյուղեր ունի՝ Հոլիվուդում, Գլենդելում եւ Պասադենայում, որտեղ Նշանի ղեկավարությամբ պարապում են 40 շնորհալի հայ երեխաներ: ԱՄՆ-ի առաջնություններում նրանց մեծական նվաճումները ապացուցում են ե՛ւ Քեչիչյանի հրաշալի մարզչական ու մանկավարժական ձիրքը, ե՛ւ հայ համայնքի ուշադրությունը շախմատի հանդեպ, ե՛ւ այն խորությունը, որ շախմատը մեր ժողովրդի համար հիրավի ազգային խաղ է՝ անկախ բնակության վայրից:

Նշանը չի բավարարվում մարզչական գործունեությամբ: Նրա ջանքերով Կալիֆորնիայի հայկական հեռուստաալիքներով հնչում են շախմատային հաղորդումներ, սերտ կապեր են հաստատվել ակումբի եւ Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի միջեւ: Երկու տարի առաջ մեր շախմատիստներն արդեն հյուրընկալվել են Լոս Անջելեսում, եւ մասնավորապես Վլադիմիր Հակոբյանի ու Սմբատ Լպուտյանի այցելությունն ակումբ իսկական տոն էր երեխաների համար:

Տեղին է նշել, որ շախմատիստուհի է նաեւ Նշանի տիկինը՝ Անահիտ Բոստանյանը: Տարիներ առաջ, Երեւանում բնակվելու ժամանակ, Անահիտը հայաստանյան մրցումների մշտական մասնակից էր, իսկ «Շախմատային Հայաստան» հանդեսի կազմակերպած ավանդական փառատոնի ժամանակ հանձնաժողովի կողմից ճանաչվեց ամենահմայիչ շախմատիստուհի: Եվ այժմ տիկին Անահիտն ինքը չի մասնակցում մրցումներին, սակայն ակտիվորեն օգնում է ամուսնուն մասնավորապես ամերիկյան ֆեդերացիայի հետ բանակցությունների ու պայմանագրերի կնքման ընթացքում:

Երբ մեր հեռախոսազրույցի ժամանակ Նշան Քեչիչյանը վերջին նորությունները հաղորդեց ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղին ամերիկյան կողմի նախապատրաստության վերաբերյալ: Գատա Կամսկին ԱՄՆ-ի շախմատային ֆեդերացիայից 5000 դոլլար հոնորար է պահանջել մենամարտին մասնակցելու համար եւ մերժում ստանալով, հավանաբար, չի խաղա Լոս Անջելեսում: ԱՄՆ-ի հավաքականն այժմ այսպիսի տեսք ունի. Գուլկո, Եռմոլինսկի, Կայդանով, Վոլֆ, Գուրեւիչ: Մրցախաղը նախատեսվում է անցկացնել Գլենդելի «Ստեփանյան» սրահում, որը մինչեւ 500 հանդիսատես է ընդունում: Իսկ ամենամեծ անհամբերությամբ մրցախաղին սպասում են «Արմենիա» ակումբն ու փոքրիկ հայ շախմատիստները:

Լուսանկարում. ԱՄՆ-ի եռակի չեմպիոն Հ. Հակոբյանը (աջից), ԱՄՆ-ի չեմպիոն Ա. Մայիսյանը, Վ. Թահմազյանը եւ նրանց մարզիչ Ն. Քեչիչյանը

ՇԱԽՄԱՏ

Ալեքսանդրիան սկսում է հաղթանակով

Երեկ Երեւանում, Տիգրան Պետրոսյանի անվան Հայաստանի շախմատի կենտրոնական տանը սկսվեց «Շախմատային Հայաստան» հանդեսի փառատոնի ծրագրով անցկացվող միջազգային մրցախաղը միջազգային վարպետ Էլինա Դանիելյանի եւ թբիլիսցի գրոսմայստեր Նանա Ալեքսանդրիայի միջեւ: Մրցախաղի բացման հանդիսավոր արարողությունից առաջ շախմատիստուհիները ծաղկեփնջեր դրեցին աշխարհի 9-րդ չեմպիոն Տիգրան Պետրոսյանի հուշարձանին: Վիճակահանությամբ առաջին եւ բոլոր կենտ պարտիաներում սպիտակներով խաղում է Էլինա Դանիելյանը: Գլխավոր մրցավար, միջազգային կարգի մրցավար Ա. Խաչատրյանի ազդանշանով սկսվեց 8 պարտիայից բաղկացած մրցախաղի առաջին հանդիպումը:

Դանիելյան-Ալեքսանդրիա
1-ին պարտիա

1. d4 b5 2. Ձf3 Փb7 3. Փf4 e6 4. e3 a6 5. c4 bc 6. Փ:c4 Ձf6 7. 0-0 Փe7 8. Ձbd2 Ձh5 9. Փg3 d5 10. Փd3 Ձ:g3 11. hg Ձd7 12. Ձb3 a5 13. Նc1 a4 14. Ձc5 Ձ:c5 15. dc 0-0 16. Թc2 g6 17. Նfd1 Փa6 18. Ձe5 Փf6 19. Ձc6 Թd7 20. Ձd4 Նfb8 21. Փ:a6 Ն:a6 22. Թe2 Նa7 23. c6 Թc8 24. Նc2 Նb4 25. a3 Նb6 26. e4 de 27. Թ:e4 Նaa6 28. Նdd2 Թe8 29. Նc4 h5 30. Թf4 Թc7 31. Ձf3 Ն:c6 32. Ն:c6 Ն:c6 33. Թ:a4 Նc1+ 34. Աh2 Աg7 35. Թe4 Թc5 36. Նd7 Թc4 37. Թ:c4 Ն:c4 38. b4 g5 39. Ձd2 Նc2 40. Ձe4 Նa2 41. Ն:c7 Ն:a3 42. Ձd6 h4 43. Ձ:f7 hg+ 44. fg Աg6 45. b5 Փd4 46. Նd7 e5 47. b6 g4 48. b7 Նb3 49. Ձd8 Փf2 50. Նd1 Փ:g3+ 51. Աg1 e4 52. Աf1 Նb2 53. Ձc6 Ն:b7 54. Նd2 Նb1+, սպիտակները հանձնվեցին:

ՖԻՖԱ

Ավելանժի տակտիկական քայլը

Ինչպես հայտնի է, ԱՄՆ-ում հունիսին սկսվելիք ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնությունից առաջ տեղի է ունենալու ՖԻՖԱ-ի կոնգրեսը, որը հաջորդ 4 տարվա համար պետք է ընտրի իր նոր նախագահին: Արդեն այժմ վաղուց ուժեղ ընտրարշավ է սկսվել ՖԻՖԱ-ի ներկայիս նախագահ Ժոաո Ավելանժի, ՖԻՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Յոզեֆ Բլատերի եւ ՈՒԵՖԱ-ի նախագահ Լեննարտ Յոհանսոնի միջեւ: Ավելանժը շատ ձայներ շահելու եւ այդ նպատակով երկրների ֆեդերացիաներին սիրաշահելու համար դիմել է տակտիկական քայլի: Նա Աֆրիկայի եւ Ասիայի մայրցամաքներին աշխարհի հաջորդ առաջնությունում խոստացել է լրացուցիչ տեղեր: Ավելանժը հայտարարել է, որ 1998 թ. Ֆրանսիայում կայանալիք աշխարհի առաջնությանը 24-ի փոխարեն մասնակցելու են 32 հավաքականներ: «Դարավերջի ամենախոշոր մարզական միջոցառումը կլինի եւ Ֆրանսիայի այս երկրի համար ԱՄՆ-ում կայանալիք աշխարհի առաջնության համեմատ 12 խաղ ավելի անցկացնելն ամենեւին բարդ խնդիր չէ», հայտարարել է աշխարհի 16-րդ առաջնության կազմկոմիտեի ղեկավարներից մեկը՝ նախկին լավագույն ֆուտբոլիստ «ոսկե գնդակ» մրցանակի եռակի դափնեկիր Միշել Պլատինին:

ԱՄԵՐԻԿԱ-94

Նիգերիան, թե՞ Զամբիան

Ավարտվում է Աֆրիկայի ֆուտբոլի առաջնությունը: Արդեն հայտնի են եզրափակիչի մասնակիցները: Պատվավոր մրցանակը վիճարկելու են Նիգերիայի եւ Զամբիայի հավաքականները: Կիսաեզրափակիչում աշխարհի առաջնության մասնակից Նիգերիայի հավաքականը միայն 11 մետրանոց հարվածների շնորհիվ կարողացավ հաղթել Կոտ դը Իվուարի թիմին: Խաղի հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակն ավարտվել էր ոչ-ոքի 2:2: Զամբիայի ընտրանին 4:0 հաշվով առավելության է հասել Մալիի թիմի նկատմամբ: Անցյալ տարի Զամբիայի հավաքականն ամբողջովին զոհվեց ավիավթարի հետեւանքով: Եվ փաստորեն աշխարհամասի հերթական առաջնությունում այդ երկրի հավաքականը հանդես է գալիս ամբողջովին նոր թիմով: Եզրափակիչում նախապատվությունը տրվում է Նիգերիայի հավաքականին, որն արդեն 4 անգամ հանդես է եկել եզրափակիչում, իսկ մեկ անգամ էլ դարձել է Աֆրիկայի չեմպիոն (1980 թ.): Զամբիայի հավաքականը նույնպես խաղացել է եզրափակիչում եւ 20 տարի առաջ զիջել է Զաիրի թիմին:

ՏԱՐԲԵՐ

Վերջակետ Տոնյա Հարդինգի գործին

ԱՐՇԱԿ ԱՍԱՏՐՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Տոնյա Հարդինգի բազմօրյա պատմությունը վերջապես ավարտվեց: Նա պատրաստվում էր մեկնել Ճապոնիա մասնակցելու գեղասահքի աշխարհի հերթական առաջնությանը, բայց Պորտլանդի դատարանը, ինչպես արդեն գրել է «Ազգը», նրան պատժեց 100000 դոլլար տուգանքով, 3 տարի թողնելով ոստիկանության հսկողության տակ: Հարդինգն ուրիշ այլ պատիժներ էլ է ստացել, սակայն ամենածանրն այն է, որ այլեւս իրավունք չունի Միացյալ Նահանգները ներկայացնել միջազգային մրցաշարերում: Հարդինգից հետ է վերցվել մարզական արտոնագիրը: Այսպիսով 24 տարեկան հասակում Տոնյա Հարդինգը ցմահ իրավունք չի ունենա մասնակցել մրցումներին: Գեղասահքի ԱՄՆ-ի ֆեդերացիայի նախագահ Կլարի Ֆերգյուսոնը Հարդինգի փոխարեն ազգային հավաքականի կազմում ընդգրկել է Նիկոլ Բոբեկին: Արդեն բազմիցս գրվել է Տոնյա Հարդինգի նախաձեռնությամբ Նենսի Քերիգանի վրա կատարված հարձակման մասին: Մինչեւ վերջին դատավարությունը Հարդինգը հերքում էր այն մեղադրանքը, որ ինքը տեղյակ է հարձակման պատրաստության մասին: Պորտլանդի դատարանում Հարդինգը վերջապես խոստովանեց, որ ինքը տեղյակ էր սպասվող հարձակման մասին, բայց ինքը դրան չի մասնակցել: Պորտլանդի դատարանը պահանջեց Հարդինգի նկատմամբ ուղեղի հետազոտություն անցկացնել: Պարզվեց, որ նա հոգեկան խանգարում չունի: Տոնյա Հարդինգը Լիլեհամերում գրավեց 8-րդ տեղը: Մինչ այդ նա սպառնացել էր ԱՄՆ-ի Ազգային օլիմպիական կոմիտեին, որ եթե չթույլատրեն մասնակցել օլիմպիական խաղերին, ապա որպես փոխհատուցում 20 միլիոն դոլլար կպահանջի: Ըստ լուրերի, Տոնյա Հարդինգն արդեն սնանկացել է, բայց ամենակարեւորը պատվազրկվել է եւ նրա մարզական կյանքի մասին կխոսվի միայն անցյալ ժամանակով:

«Պատվերով» սպանություն

Օտարի Կվանտրիշվիլու սպանության վայրում միլիցիայի աշխատակիցները նշանառու հրացան են գտել: Սպանությունը, ըստ երեւույթին, կատարվել է «պատվերով»: Կվանտրիշվիլին մարզիկների սոցիալական պաշտպանության Լեւ Յաշինի անվան բարեգործական հիմնադրամի նախագահն էր եւ «Մարզական Ռուսաստան» կուսակցության ստեղծման նախաձեռնողներից մեկը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի տվյալների համաձայն, զոհվածը համարվում էր կազմակերպված հանցաշխարհի խոշորագույն «հեղինակություններից» մեկը, իսկ Կրասնայա պրեսնյայի բաղնիքները, որոնց մոտ հարձակում էր կատարվել նրա վրա, մտնում էին «նրա ազդեցության ոլորտի մեջ»: Կվանտրիշվիլին, որը վիրավորվել էր գլխից եւ կրծքի աջ կողմից, վախճանվել է հիվանդանոցում: Մարդասպանին բռնել չի հաջողվել:

Ռուսները պատրաստվում են

Հունիսին բասկետբոլի կանանց աշխարհի առաջնությունը տեղի է ունենալու Ավստրալիայում: Նախապատրաստվելով այդ կարեւոր մրցաշարին՝ Ռուսաստանի եւ Ավստրալիայի հավաքականները պայմանավորվել են անցկացնել ստուգողական 5 խաղ: Արդեն կայացել է նման 3 հանդիպում եւ 2 անգամ հաղթել են ավստրալացիները:

Առաջին մրցանակը Անանդին

Մոնակոյում տեղի ունեցած շախմատի արագավար մրցաշարում առաջին մրցանակը շահեց Վիշվանաթան Անանդը (Հնդկաստան):

ՀՈԿԵՅ

Ուեյն Գրեցկին կմասնակցի՞ առաջնությանը

Այս ամսվա վերջին Իտալիայում տեղի է ունենալու տափօղակով հոկեյի աշխարհի հերթական առաջնությունը: Ենթադրվում է, որ Լիլեհամերի օլիմպիական խաղերի համեմատ թիմերն ավելի ուժեղ կազմերով դուրս կգան մրցասպարեզ: Այսպես, Ռուսաստանի հավաքականի կազմում կընդգրկվեն արտասահմանում հանդես եկող պրոֆեսիոնալ հոկեյիստներից շատերը: Կանադայի հավաքականն էլ պրոֆեսիոնալ հոկեյիստներով համալրված կազմով կմասնակցի աշխարհի առաջնությանը: Ենթադրվում է, որ հոկեյի ազգային լիգայի առաջատար խաղացողներից մեկը՝ Ուեյն Գրեցկին էլ կմեկնի Իտալիա: Դա պարզ կդառնա մինչեւ ապրիլի 15-ը, երբ որոշվեն «Սթենլիի գավաթի» խաղարկության եզրափակիչ փուլի 16 մասնակիցները: Այդ դեպքում անհաջողության մատնված մյուս թիմերից կկազմվի Կանադայի հավաքականը: Ընդ որում, հավանաբար այս վերջինների թվում լինի նաեւ «Լոս Անջելես Կինգսը», որտեղ հանդես է գալիս Ուեյն Գրեցկին: Այս թիմը Խաղաղ օվկիանոսի դիվիզիոնի մրցաշարում 5-րդ տեղում է եւ դժվար թե մտնի 16 թիմերի շարքը: Այնուամենայնիվ Գրեցկին վերջնականապես դեռ չի որոշել մասնակցել աշխարհի առաջնությանը: «Երբ ես 25 տարեկան լինեի եւ 3 երեխաների հայր չլինեի, առանց մտածելու կմեկնեի Իտալիա, սակայն հիմա պետք է խորհրդակցեմ կնոջս հետ», ասել է Գրեցկին:

Բաժինը վարում է ԱՐՏԱԿ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՕՐԱԿԱՐԳ

ՔՐԴԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՔԲԿ-ի մասին դարձյալ հին երգը

ԲԱՔՈՒ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԹՈՒՐԱՆ-ՄՆԱՐՔ: Ապրիլի 6-ին Աթենքում բացվեց Հունաստանում ՔԲԿ-ի ներկայացուցչություն: Ինչպես երեկ հաղորդեց թուրքական հեռուստատեսությունը, բացմանը ներկա են եղել Հունաստանի խորհրդարանի պատգամավորներ, երկրի քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարներ եւ հասարակական գործիչներ: Ինչպես հայտնի է, քրդական այդ կազմակերպության գրոհայինները մի քանի տարի զինված պայքար են մղում Թուրքիայի Հարավ-արեւելքում Քրդստան անկախ պետություն ստեղծելու համար: Այս առիթով Անկարայում Թուրքիայի ԱԳՆ ներկայացուցիչը հանդես եկավ հայտարարությամբ, Հունաստանի կառավարության գործողությունները բացասական բնութագրելով Թուրքիայի նկատմամբ: Ապրիլի սկզբներին Մոսկվայում Ռուսաստանի արդարադատության նախարարության ներկայացուցիչը «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակցին ասել էր, որ «Ռուսաստանը չի կարող արգելել իր տարածքում ՔԲԿ-ի գործունեությունը, քանի որ այդ կազմակերպությունը պաշտոնապես գրանցված չէ Ռուսաստանում»: Արեւմտյան մամուլի բազմաթիվ հրապարակումների համաձայն, Հայաստանի Թուրքիային սահմանակից շրջաններում 20-ից ավելի գյուղեր վերածվել են քուրդ գրոհայինների հենակետերի: Նույն աղբյուրները պնդում են, թե քրդերն ու հայերն այդ շրջաններից համատեղ հարձակումներ են գործում:

Խմբ. կողմից— Ադրբեջանական Թուրան գործակալության տարածած լուրի տոնը հաստատում է, որ քրդական հարցում նույնպես Բաքուն եւ Անկարան գործում են ձեռք-ձեռքի:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կրասնոդարում հարկավոր են քանիր պատրաստող եւ լավաշ թխող որակյալ մասնագետներ: Տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել երեւանյան հետեւյալ հեռախոսահամարներով 23.36.37, 23.02.56:

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Վազգեն Մանուկյան. «Ստվերային կաբինետները միշտ էլ ստվերում են մնում»

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Մարտի սկզբներին «Լրագիր» օրաթերթի անհայտ հեղինակն իր «Ազգային համաձայնության ստվերային կառավարության» կազմի հրապարակմամբ ամենատարբեր մեկնաբանությունների տեղիք տվեց: Քաղաքական կուսակցությունների լիդերներն այն անարձագանք չթողեցին (իհարկե, ոչ միաժամանակ, ինչպես, ասենք, ցուցակում նրանց ներկայացուցիչների անունները են հայտնվել կողք-կողքի): Այդ թերթի խմբագրությունն այս առիթով, ինչքան մեզ է հայտնի, շարունակում է անդրադարձներ սպասել, որոնց մեծ մասը պարզապես կասկածի տակ է առնում հրապարակված ցուցակի լրջությունը, թեեւ իրենք «Լրագիրը», ցուցակի գոյությունը կամ ավելի ճիշտ, ստվերային կաբինետի գոյությունը համարում է անհրաժեշտություն:

Ինչեւէ, ասում են, թե Երեւանի նախկին քաղաքապետ Համբարձում Գալստյանը «Լրագրին» ուղարկած իր գրության մեջ հայտնում է, որ իրեն առաջարկվել է ոչ թե առեւտրի (ինչպես նշված է ցուցակում), այլ ներքին գործերի նախարարի պաշտոն: «Ինչ վերաբերում է Աշոտ Մանուչարյանին, գրում է նա, որքանով տեղյակ եմ, մինչեւ առաջիկա նախագահական ընտրությունները նա որոշել է ղեկավար պաշտոն չզբաղեցնել»:

ՀՀ նախկին վարչապետ եւ պաշտպանության նախկին նախարար Վազգեն Մանուկյանը, որն այս ցուցակում զբաղեցնում է դարձյալ վարչապետի պաշտոնը, երկու օր առաջ Մոսկվայից Վերադառնալուց հետո այս առիթով ասաց, որ որեւէ կառավարության կազմի մասին խոսելիս առաջ հարկ է ճշտել, թե տվյալ կառավարությունն ինչ ծրագիր է իրականացնելու, եւ վարչապետն ինչ լիազորություններ ու պարտավորություններ ունի:

Մինչդեռ արդեն իսկ պատրաստի ցուցակը ժուռում է, որ մի լիազորությունից զրկե տվյալ ստվերային կաբինետի ղեկավարը զրկված է, նրան արդեն պարտադրված է ինչ-որ մեկի կամ ինչ-որ խմբի կազմած կաբինետը: Երբ իհարկե, տվյալ ցուցակի հեղինակն ինքը վարչապետը չէ: Ի դեպ, Վազգեն Մանուկյանը ասաց, որ իրեն հայտնի չէ, թե ով է կազմել այդ ցանկը եւ չէր էլ ուզենա ենթադրություններ անել:

«Բայց վերանայով ծրագրի եւ մյուս անհրաժեշտ տարրերի բացակայությունից, կարելի է եւ խոսել այդ կազմի մասին. այդ անունների մեջ կան անհատներ եւ ոչ թե ներկայացուցիչներ: Այդ դասակարգը որոշ չափով բավարարված է: Կա նաեւ տարբեր քաղաքական ուժերի միասնության գաղափարը: Իհարկե, կան նաեւ անուններ, որոնց դժվար է պատկերացնել նախարարի պաշտոնում»:

Պարոն Մանուկյանը հրաժարվեց թվարկել վերջիններիս: Երբ այդ կառավարությունն իսկապես գալու լիներ իշխանության, ղեկավարության շահերից ելնելով կարելի էր անուններ տալ, որն այս դեպքում իմաստ չունի, ասաց նա: Նա հայտնեց նաեւ, թե Համբարձում Գալստյանին ներքին գործերի նախարարի պաշտոնում նշանակելու շուրջ լուրջ քննարկումներ են եղել ոչ միայն իր վարչապետության օրոք, այլեւ հետո:

Վազգեն Մանուկյանը հերքեց իր «ստվերային կաբինետի» գոյությունը ավելացնելով, որ համապետության կարեւորագույն խնդիրների լուծման տողին ամենեւին դրա ձեւավորումը չէ. «Ստվերային կաբինետները միշտ էլ ստվերում են մնում», ասաց նա:

ԱՇԽԱՐՀ

Ժիրինովսկին դաս է տալիս ֆիններին

Այս շաբաթվա սկզբին Հելսինկիում բացված ֆինն եւ ռուս խորհրդարանականների սեմինարում, որը նվիրված էր Եվրոպայի խորհրդին Ռուսաստանի անդամակցությանը, Ռուսաստանի պատվիրակության անդամ Վլադիմիր Ժիրինովսկին հայտարարեց, թե Եվրոպայի խորհրդին Ռուսաստանի անդամակցությունն ավելորդ է: Նա հայտնեց, որ ինքը ձեռնամուխ է լինում Արեւելյան Եվրոպայի խորհրդի ստեղծմանը, որի մեջ Ռուսաստանից բացի պետք է մտնեն Լեհաստանը, Չեխիան, Սլովակիան, Բուլղարիան եւ Սերբիան: «Ֆինլանդիայի համար նույնպես ավելի լավ կլիներ մտնել այդ կազմակերպության մեջ», ավելացրեց Ժիրինովսկին: Ի պատասխան Ֆինլանդիայի ներկայացուցիչ Օլլի Ռենը ընդգծեց, որ Հելսինկիում անվտանգության քաղաքականության հարցերի առթիվ ուրուցումներն ընդունում են ինքնուրույնաբար եւ պարոն Ժիրինովսկու խորհուրդների կարիքը չունեն:

Մյուս կողմից, Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը «ոտքի կանգնող իր երկրին ոտք զցել» է անվանել Ժիրինովսկու հայտարարությունները, որոնք, նախարարի բառերով ասած, «վախեցնում են ամբողջ աշխարհին»: Կոզիրեւը լրագրողների հետ զրուցել է Պսկովում, ուր նա ժամանել էր Շվեդիայի արտաքին գործերի նախարար Մարգարետա աֆ Ուգլասի հետ հանդիպելու համար, ապրիլի 7-ին հաղորդել է ՌԻԱ Սնարքը: Ժիրինովսկու արտահայտությունը, Կոզիրեւի համոզմամբ, ընդհանուր ոչինչ չունի ռուսաստանյան հայրենասիրության հետ, ընդհակառակն, այն միանգամայն հակահայրենասիրական է: «Ափսոս միայն, ասել է նախարարը, որ Արեւմուտքը դժբախտաբար նրա հայտարարություններն ընդունում է լուրջ, չհասկանալով որ դա ոչ թե քաղաքական, այլ բժշկական դեմք է»:

Ռուս պոռնիկները Բեռլինում դուրս են մղում մրցակցուհիներին

ԲԵՌԼԻՆ, 8 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Պաշտոնական տվյալների համաձայն, Գերմանիայի մայրաքաղաքում «աշխատում են» «հնագույն մասնագիտության» մոտ 8000 ներկայացուցիչներ, որոնցից 2500-ը ԳՖՀ-ում են գտնվում անլեգալ կերպով: Կավատներն ամեն կերպ ավելացնում են ԳՖՀ-ի մյուս երկրամասերից եւ Ռուսաստանից ջահել կանանց ներհոսքը Բեռլին: Հաճախորդի մեկ ժամվա վարձը կազմում է 100 մարկ, որից ինքը պոռնիկն ստանում է երբեմն օրական 10 մարկից ոչ ավելի: Ոստիկանության հրապարակած տվյալների համաձայն, ռուսական «կենդանի ապրանքը» վերջերս սկսել է «Բեռլինի կարմիր լապտերի մոտից» դուրս մղել նույնիսկ տարաշխարհիկ թաիլանդուհիներին:

Բեռլինի պրոֆեսիոնալ պոռնիկների «Հիդրա» միավորումում գտնում են, որ ռուսաստանցի կավատներն իրենց բեռլինցի եւ ծայրերկրացի «գործընկերներից» տարբերվում են առավել դաժան եւ անմարդկային վերաբերմունքով: Ինչպես պնդում են տեղական իրավապահ մարմինները, նրանք զենք են կիրառում, երբ խոսքն իրենց «տարածքի պաշտպանության» մասին է:

ԿՈՎԿԱՍ

Իրանը փակում է Բաքվի իր դեսպանատունը

Ֆինանսական դժվարությունները Իրանի կառավարությանն ստիպեցին Ադրբեջանի մայրաքաղաքում փակել իր դեսպանատունը: Իրանն առաջին արտասահմանյան երկիրն էր, որն Ադրբեջանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ էր հաստատել դեռ 20 տարի առաջ 1974 թ.: Ավելի ուշ դրա հիման վրա բացվել էր դեսպանություն:

Մյուս կողմից, սպասվում է, որ Ֆրանսիայից Ադրբեջանն ստանալու է ազգային փողի ներքական ֆաբրիկացիան՝ 12 միլիոն մանաթ: Ներկայումս պետության պարտքը կազմում է 25 միլիոն մանաթ: Չնայած դրան, մեկ ամսվա ընթացքում պարտքը կվճարվեն բնակչությանը:

Սնարք, Նոյյան Տապան

ՑԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՌԱԿ Համապետական վարչությունը եւ «Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունը խորապես վշտակցում են ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ, ազնիվ, գործոր Արշավիր Գյոնջյանին իր սիրելի մոր՝ Անիկ Գյոնջյանի մահվան առթիվ:

Եղանակը Հայաստանում

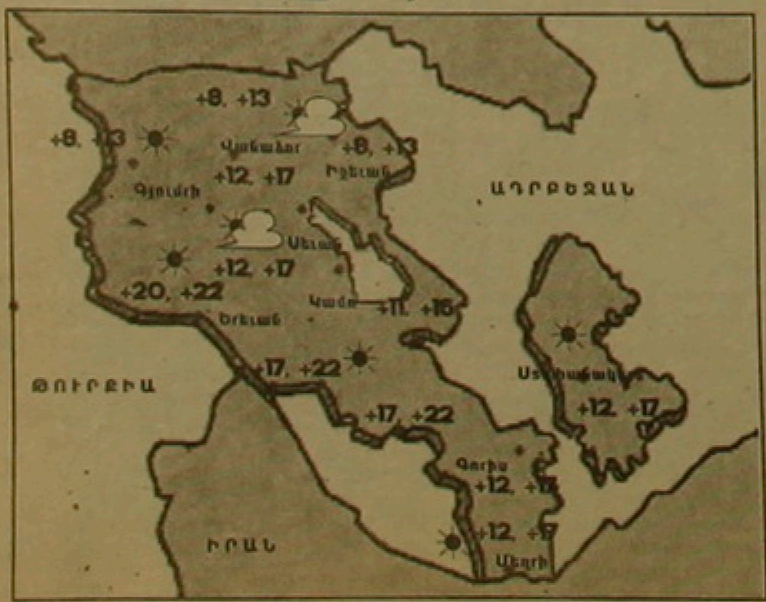

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գորբաչովը իր հուշերը հանձնեց «Բերտելսմանին»

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ԱՊՐԻԼ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ: Միխայիլ Գորբաչովն ավարտել է աշխատանքը իր հուշագրությունների վրա եւ ձեռագիրը հանձնել Գերմանիայի «Բերտելսման» հրատարակչությանը, որը, կնքած պայմանագրի համաձայն, բացառիկ իրավունք է ստացել գիրքը հրատարակելու Ռուսաստանի սահմաններից դուրս: Այդ մասին հաղորդեց նախկին նախագահի մամլո ծառայության ղեկավար Ալեքսանդր Լիխոտալը: Նրա ասելով, Գորբաչովի հուշագրությունները, որոնք ընդգրկում են 50-ական թվականների սկզբից մինչեւ 90-ական թվականներն ընկած ժամանակամիջոցը, կթարգմանվեն անգլերեն, իսպաներեն եւ գերմաներեն: «Նախնական պայմանավորվածություն կա նաեւ գիրքը Ռուսաստանում հրատարակելու մասին, բայց այն կարիք ունի հաստատման», ասաց Լիխոտալը:

Վեց միլիոն գաղթակա՞ն

ՄՈՍԿՎԱ, 8 ԱՊՐԻԼ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մերձավոր արտասահմանի պետություններից բռնագաղթողների եւ տնտեսական գաղթողների ներհոսքը Ռուսաստան մոտ ժամանակներս կարող է հասնել վեց միլիոն մարդու: Նախկին միութենական հանրապետություններում արդակայունացնող երեւույթների նվազելու դեպքում հնարավոր գաղթականների թիվը սպասվում է 2-3 միլիոնի չափով: Անդրկովկասից սպասվող զանգվածային գաղթը կմոտենա 400 հազարի, գրեթե երեք միլիոն գաղթականներ կարող են Ռուսաստան ժամանել Միջին Ասիայից եւ 400-500 հազար էլ՝ Բալթյան պետություններից:

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան. Երեւան-23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1731 Ստորագրված է տպագրության՝ 8. 04. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@